

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Volja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1908, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 227. — ŠTEV. 227.

NEW YORK, TUESDAY, SEPTEMBER 28, 1926. — TOREK, 28. SEPTEMBRA 1926.

VOLUME XXXIV. — LETNIK XXXIV

MIN. PRED. POINCARE POZIVA NEMŠKO VLADO

Poincare je pozval Nemčijo, naj prizna vojno krivdo. — Odgovoril je Stresemannu, da je dozorel čas, ko se je treba odpovedati dejanjem cesarstva. — S tem bi se očistilo ime nemške države.

PARIZ, Francija, 27. septembra. — Ministrski predsednik Poincare je odgovoril včeraj na govor dr. Stresemanna v Ženevi, v katerem je rekel slednji: — Način, kako je bila sprejeta Nemčija v Ligo narodov, kaže, da ne nosi nemška država še nadalje bremena vojne krivde.

Poincare ne soglaša s Stresemannom. Pojasnil je, da nima nobenega dvoma glede onega, ki je napovedal Franciji vojno leta 1914 in tudi ne glede onega, ki je navalil na Belgijo. Povabil je Nemčijo, naj se javno odreče dejanjem cesarske Nemčije glede izbruha svetovne vojne, če skuša v resnici očistiti svoje ime.

Mogoče je, da ne bo govor Poincareja povečal nemškega navdušenja za Thoiry program. Kdo pa bi mogel pričakovati od Poincareja kako drugo stališče glede vojne krivde? On je mnenja, da je moral biti nekdo odgovoren za vojno. Če ni bila Nemčija, so morali biti zavezniki in to je stvar, v katero ne bo francoski ministrski predsednik nikdar pristal.

Govoreč pred narodno konvencijo vojnih veteranov v St. Germain v bližini Pariza je rekel ministrski predsednik, da je bila cesarska Nemčija kriva pričetka vojne. Ako se je Nemčija resnično izprijela ali če se resnično kesa, se nudi sedaj Berlinu sijajna prilika, da se odpove programu in dejanjem starega režima.

— Rokodelci zmage, — je rekel, — vi ste izvrstni svetovalci naroda, katerega ste rešili. Dolžnost vsake vlade je obrniti se na vas tako pogosto kot mogoče, da sedelujete žnjo. V velikanski nalogi zopetnega zgrajenja naroda, opustošenega od vojne, je duh, ki vas navdaja, najboljše tonika.

— V vašem stališču ni ničesar bojevitvega. Preveč dobro poznate grozote vojne, da bi ne bili verni delavci za mir. Mir pa ne bo nikdar za vas razlog, da se odpoveste svoji slavi ter zanikate pravice, katere ste branili.

V nadaljnjem je rekel ministrski predsednik:

— V uri, ko sta centralni cesarstvi združeni, niste dolžili vseh Nemcev brez razlike. Niste dolžili vseh častnikov in vojakov nasprotne armade radi barbarstev, izvršenih v naših zavojevanih mestih. Nikdar pa ne morete pozabiti, da je bila vojna nam napovedana, da je bila zanešana na naše ozemlje potom kršenja nevtralne države in da so jo vodili na temelju povelj cesarskega generalnega štaba z neusmiljeno krutostjo.

— Prijatelji moji, če bi se današnja Nemčija odkrito odpovedala nekaterim akcijam včerajšnje Nemčije, koliko lažje bi vam bilo pozabiti prestano trpljenje.

— Ni vaša stvar in tudi ne stvar Francije odpovedati se naši preteklosti. V vas so vtelesene najbolj plemenite lastnosti našega plemena. Potom vas si je Francija pridobila občudovanje vsega sveta. V dedščini velikega naroda štejejo taki elementi več kot zlato in srebro.

— Ustvarili ste precejšnja bogastva, kojih propada nočete doživeti. Hrepenite le po štabilnosti Evrope. Zahtevate le mir na naših mejah, neodvisnost naše diplomatske akcije ter varnost vašega dnevnega dela. Bodite prepričani, da vas bosta odobravalila vlada in dežela, če ostanete ponosni na to, da ste zavrtili zavojevalca ter rešili naše ozemlje v obrambni vojni.

Zastrupljenje na banketu.

CHICAGO, Ill., 27. septembra. Po banketu v nekem tukajšnjem hotelu, s katerim je bila zaključena konvencija Florists Telegraphs Delivery Association in katerega se je udeležilo kakih tri tisoč oseb, je zbolelo nekako 80 odstotkov na ptomainskem zastrupljenju. Nikdo pa ni dosedaj še umrl. Med obolelimi so delegati s svojimi ženami iz vseh delov dežele.

Domneva se, da je povzročila bolezen riba, katero so servirali takoj izpočetka. Uvedena je bila preiskava.

Nove homatije v grški republiki.

Zahteve rojalistov s o vznemirile grške politike. — Od predsednika zahtevajo volilne in kabinetne izpremembe. — Voditelji vseh strank se bodo sestali danes, da razpravljajo o zmedenem položaju.

ATENE, Grška, 27. septembra. Admiral Konduriotis, predsednik grške republike, je sprejel v soboto zvečer tri voditelje anti-venizelistov, generala Metaxasa, Tsaldarisa in Demertzisa, ki so zahtevali stvarjenje službenega kabineta, uveljavljanje priprave večinskega sistema pri bližajočih se splošnih volitvah strank v namenu, da razpravi predsednik z njimi glede najboljših sredstev, kako uveljaviti normalni položaj v deželi.

V svojem odgovoru je priznal predsednik Konduriotis, da je bil pripravljen zopet prevzeti predsedništvo pod pogojem, da bo ustvarjen koalicijski kabinet in pristal je nato v sklicanje sestanka vseh strankarskih voditeljev.

Pozneje se je vršil sestanek med generalom, Metaxasom, ki je tudi eden rojalističnih voditeljev, ter generalom Kondiliosom. Tega sestanka se je udeležilo tudi par Venizelistov.

Ministrski predsednik Kondilis je baje izjavil, da more uporabiti vlado izključno le sedanjo ustavo ter volilno postaviti. Rekel je:

— Če se bo politični svet odločil za kršenje ustave, bo moj kabinet razmišljal, če naj se pridruži dejanju neustavnosti ali če naj resignira.

Ministrski predsednik je nadalje povedal Metaxasu, da bi službeni kabinet ne mogel vzdržati reda v deželi ter rekel nadalje, da bo resigniral, če se bodo vse politične stranke dogovorile glede volilnega sistema.

To precej dvoumno ugotovilo je postalo še bolj nejasno vsled nadaljnjih izjav Kondilisa. Izjavil je, da je njegova vlada solidna in da bo vsakdo, ki bi skušal igrati kak trik, spoznal, če se šalimo ali ne.

Rekel je, da je njegova vlada ustavna in da ne bo popustila dokler bo uživala zaupanje predsednika. Ponovil je svoj namen, da uporabi proporcionalno zastopstvo ter zagotovil deželi, da bo z vsako stranko nepristranski postopal.

Konečno je namignil ministrski predsednik Kondilis, da bo mogoče pripustil v svoj kabinet par anti-venizelističnih voditeljev, da zajamči "nepkisanost volitev".

Za trenutek je vsled tega položaj skrajno negotov in zmeden, in nemogoče je prorokovati kaj pozitivnega glede bodočnosti.

OPOMIN MRS. THEO. ROOSEVELT

OYSTER BAY, L. I., 7. septembra. — Kakih 800 veteranov špansko-ameriške vojne se je zbralo včeraj ob grobu pokojnega predsednika Roosevelta, da se udeležijo proslave ob osmi obletnici Rooseveltove smrti. Mrs. Theodore Roosevelt, vdova prejšnjega predsednika, je pozvala navzoče, naj delujejo za mednarodno bratovščino. Rekla je med drugim:

— Skušajmo se spomniti tega, kar so morali evropski narodi pretrpeti tekom vojne ter pozabimo sovraštva tudi v slučaju, da se nam zdi njih stališče napram nam krivično. Veterani so ponovili nato prisego zvestobe napram ameriški in drugi.

Ugovitev prvotnih prebivalcev Amerike.

Dr. Hrdlička trdi, da so se prvotni Azijci preselili v Ameriko preko Alaske. — Objavil bo uspehe svojih raziskovanj v Alaski.

WASHINGTON, D. C., 27. sep. Niti najmanjšega dvoma ni mogoče več gojiti glede tega, da so prišli azijski narodi v severno Ameriko preko polotoka Alaske, so glasno z dr. Alešom Hrdličko, članom Smithsonian zavoda, ki se je ravnokar vrnil s poletnega arheološkega proučevanja Alaske.

Ekspedicija, katero je priredil dr. Hrdlička, pod avspicijo Smithsonian urada za ameriško etnologijo, je preiskala večino Jukon bazina ter obal od St. Michael in Nome do Barrow, severno od arktičnega kroga.

Negov glavni cilj je bil ugotoviti pot, po kateri je prišel primitivni človek prvokrat na ameriški kontinent. Dr. Hrdlička je potoval v majhnih čolnih s traperji in Indijanci ter raziskal najprvo Jukon od Tanama pa do izliva, na razdaljo več sto milj. Pregledal je stara indijanska mesta ter zbral številne nove podatke.

Dr. Hrdlička je potoval v St. Michael in od tam v Nome, kjer se je vkrcal na carinski čoln Bear, s katerim je lahko pregledal vsa važna bivališča ob Beringu ožini in arktičnem morju ter dobil na ta način pregled skoro vsega ozemlja, preko katerega je moral iti prvotni človek na svojem potovanju iz Azije v Ameriko.

Uspehi pregleda so številni, — je rekel dr. Hrdlička. — V prvi vrsti mi je bilo mogoče zagotoviti še številne podatke ter obirne zbirke, kojih nekatere imajo veliko znanstveno vrednost. V drugil vrsti sem odredil vse potrebno za bolj intenzivno delo v prihodnjih dveh poletjih. Ekspedicija je povečala zanimanja za staroslovje Alaske med belim in celo domačim prebivalstvom tega teritorija.

V vsakem količnjak obsežnem mestu so se vršila predavanja glede obljundenja Amerike. To je ustvarilo zanimanje, ki bo rodilo sadove z ozirom na ohranitev slučajnih najdb, ki bodo pogosto velikega pomena.

VELIKA ŽELEZNIŠKA NESREČA

BETHLEHEM, Pa., 27. septembra. — V kolikor je bilo mogoče dosedaj ugotoviti, je izgubilo najmanj devet ljudi življenje in 35 nadaljnjih je bilo ranjenih, ko je zavezil brzovlak Jersey Central železnice, znan kot Servanton Flyer, na tukajšnjem križišču v Lehigh Valley Limited.

Nesreča se je pripetila ob tridevrt na šest danes jutraj.

Lehigh Limited je zapustil včeraj zvečer Buffalo na poti v New York in "Flyer" je vlak, ki vozi iz Binghamtona, N. Y. v Philadelphijo.

Velikanska lokomotiva Jersey Central vlaka je zadela tri voze Lehigh Valley vlaka ter potisnila en jekleni voz na stran. Železničarji so izjavili, da bi bilo neizmerno več žrtve, če bi ne bil voz zgrajen iz jekla, temveč iz lesa.

zastavi. Med navzočimi so bili kapitan French, eden najstarejših veteranov; generalni major Charles Summeral, polkovnik Dawkins in drugi.

Španska vlada popustljiva.

Španska skrajno popustljiva napram artilerijskim častnikom. — Častniki so proti vojnemu ministru, vladi in kralju.

MADRID, Španija, 27. septembra. List Gazetta nadaljuje z objavljanim kazni, katere je naložilo vojno sodišče artilerijskim častnikom ter notice o njih odpustu iz armade. Zaznamuje pa tudi izjeme stroge odredbe, ki je bila uveljavljena dne 5. septembra, in ki je vzel vsem artilerijskim častnikom v aktivnem seznamu njih mesta in plače.

Dekret se ni tikal artilerijskih častnikov, ki so bili odsotni od svojih oddelkov od ran, dobljenih v Afriki, ker se jih smatra še nadalje kot pripadajoče afriškim silam. Izvzeti so tudi častniki, ki so v službi v inozemstvu ali ki so prideleni drugim panogam vojaške službe. Ostali bodo na aktivnem seznamu.

Dosti vzroka je za domnevanje, da bodo artilerijski častniki v Maroku končno odklonili sprejem vseh prednosti, katere se jim nudi nad njih tovariši na polotoku.

Tukaj je krožilo več tajno izdanih manifestov artilerijskih častnikov, ki napadajo zelo ostro vojnega ministra, vlado in celo kralja. Častniki so prav posebno jezni na vojnega ministra, ki je trdno vztrajal pri določbi, da se določa napredovanja v službi potom volitev.

Španska princesa se moži.

MADRID, Španija, 27. septembra. — Princeesinja Beatrice bo sledila svojemu lastnemu sreju pri izbiri moža. Čeprav krožijo govorice o njeni zaroki, je vendar nemogoče izvedeti, kdo bo dobil srce sedemnajst let stare hčerke kralja Alfonza.

Spomladi se je glasilo, da se bo poročila s princem iz Walesa, vendar pa ni bilo mogoče dobiti potrdila te vesti, posebno ne vspricho depstva, da ločuje verska razlika katoliško princeesino od anglikanskega princea.

Ker je v zapadni Evropi veliko pomanjkanje sposobnih princev, se bo poročila izven vladajočih hiš, s kakim princem izgnane družine prejšnjih cesarjev ali kraljev.

Pred več leti se je glasilo, da es bo Beatrice najbrž poročila z italijanskim prestolonaslednikom Umbertoom, a te govorice so utihnile, ko se je končno priime Umberto zaročil s hčerko belgijskega kralja.

POROČILO ZMERNOSTNE LIGE

Zmernostna liga pravi, da narašča pijančevanje v deželi. — Wheeler je to seveda takoj zanikal. — Število aretacij narašča. — Volsteadova postava je najbolj izjalovila v starih suhaških državah, pravijo mokračji.

The Moderation League, Inc., z glavnim stanom v New Yorku, je objavila včeraj narodni pregled razmer pod prohibicijo leta 1926. V poročilu pravi, da se je pijanost v splošnem in prav posebno pijanost med otroci in avtomobilskimi vozniki vzne-mirljivo povečala in da se je prohibicija popolnoma izjalovila glede tega, kar je hotela doseči.

— Če pomislimo, — se glasi v pregledu, — da se je pijanost že povišala na pred-prohibicijsko višino in da se je število pijanih voznikov in otrok povšalo se ne moremo izogniti sklepu, da se je Volsteadova postava popolnoma izjalovila glede tega, kar je hotela doseči, namreč pospešiti zmernost in treznost.

— Ker postajajo razmere slabše ne pa boljše z vsakim letom in ker bo pila prihodnja generacija bolj kot kdaj prej, očitno ni nobenega upanja, da bi mogla Volsteadova postava v svoji sedanji drastični obliki doseči svoj namen.

— Na temelju izkušenj pred narodno prohibicijo v državah, ki so imele omejevalne postave, na temelju izkušenj cele dežele tekom let prohibicije in na temelju izkušenj, canadskih provinc in škandinavskih dežel smo prepričani, da je mogoče doseči večjo mero zmernosti potom modre omejevalne postave kot pa potom suhaške postave, katere ne vpoštevata pretežni del naroda.

— Nadalje smo prepričani, da bi imela politika omejitve nadaljno prednost, da bi skoro popolnoma izločila škandalozno krupcijo in podkupovanje javnih uradnikov, da bi končala naraščanje butlegarskega milijonskega razreda, da bi ustavila neupoštevanje postave ter poleg tega proizvedla čeden narodni dohodek.

WASHINGTON, D. C., 27. septembra. — W. B. Wheeler, generalni pravni zastopnik Antisalon-ske lige, je včeraj napadel drugo letno poročilo zmernostne lige, ki je bilo objavljeno v New Yorku. Rekel je: —

— Drugo letno poročilo zmernostne lige proti prohibiciji je prav tako brez podlage kot je bilo prvo. Poročilo navaja številke brez vpoštevanja prirastka prebivalstva, noče primerjati sedanjih razmer z onimi pred prohibicijo ter tudi ne vzame vpoštev večje aktivnosti pri aretacijah pijanih oseb.

— Seveda je sedaj aretiranih več pijanih šoferjev kot poprej, ker imamo sedaj nad 20,000,000 avtomobilov v primeri s par tisoči pred par leti. Laž glede povečane pijanosti med mladino je ožigosal pregled, katerega je priredil pred kratkim Literary Digest.

— Če bi bila suhaške države le napol tako slabe kot trdi to poročilo, bi volilci teh držav ne pošiljali v kongres solidnih delegacij za ojačenje narodne prohibicije, ter bi ne izvolili državnih zakonodaj in uradnikov, kojih naloga je izvesti državne prohibicijske postave.

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v stari domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dinarjih ali lirah. Podatki so veljavni do preklica, ki se po potrebi objavi na tem mestu.

Ne dvomimo, da Vam bo ta ponudba ugajala, posebno še, ako boste vpoštevali svojo korist in našo zanesljivo ter točno potrebo.

Dinarji			Lire		
Din.	500	\$ 9.45	Lir	100	\$ 4.35
Din.	1,000	\$ 18.60	Lir	200	\$ 8.40
Din.	2,500	\$ 46.25	Lir	300	\$ 12.30
Din.	5,000	\$ 92.00	Lir	500	\$ 20.00
Din.	10,000	\$ 183.00	Lir	1000	\$ 39.00

Za pošiljate, ki presegajo Desettisoč Dinarjev ali pa Dvatisoč Lir dovoljujemo poseben zneaku primeren popust.

Nakazila po brzovojnem pismu izvršujemo v najkrajšem času ter računamo za stroške \$1.-

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street Phone: CORTLANDT 4687 New York, N. Y.

Posebni po-datki.

Pristojbina za izplačilo ameriških dolarjev v Jugoslaviji in Italiji znaša kakor sledi: na \$25, ali manjši znesek 75 centov; od \$25, naprej do \$500, po 3 cente od vsakega dolara. Za večje svote po pismenem dogovoru.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president. Louis Benedik, treasurer.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenjši nedelji in praznikom.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejeto bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

DRŽAVNE KONVENCIJE

Te dni sta bili otvorjeni republikanska in demokratska konvencija države New York.

Treba bo izbrati nekaj kandidatov za prihodnje volitve, ki se bodo vršile meseca novembra.

Značilno je, da sedaj v državi New York udarjajo demokracije kot tudi republikanci na mokro struno in upajo s tem spraviti kolikor mogoče dosti volilcev na svojo stran.

Demokratski governor Smith je izrazil mokač. Najbrž mu je to njegovo stališče že parkrat pomagalo na gubernerski stolec.

Republikanski zvezni senator J. W. Wadsworth, ki bo znova kandidiral je pred kratkim v časopisu javno obsodil prohibicijske očete in njihov nestvor — ameriško prohibicijo.

Toda izkušnja nas uči, da take izjave izgreše svoj učinek ter nikdar ne dosežejo cilja.

Ko je bil Smith ponovno izvoljen, je izjavil: — Jaz sem odločen nasprotnik prohibicije. Jaz iz vsega srca želim da bi bila prohibicija odpravljena. Toda zaenkrat žal, to še ni mogoče. Postava je postava, in postavijo jo treba vpoštovati, postavi se je treba brezpogojno pokoriti.

Nekaj podobnega bo rekel tudi J. W. Wadsworth v slučaju ponovne izvolitve.

Newyorški človek bo pa še vedno navezan na vodo in munišajn.

HINDENBURGOV KIP

Dokler so bile francoske okupacijske čete v Kelmoraju, ni smelo biti nikjer nobenega kajzerjevega kipa in tudi slike ostalih nacijskonalističnih svetnikov so morale lepo počivati v kakem skritem zatišju.

Ko so se pa Francozi poslovili, je smatralo prebivalstvo za svojo sveto dolžnost, da dostojno proslavi, če že ne baš kajzerja, pa že vsaj njegovega zvestega služabnika von Hindenburga.

Na dvesto čevljev visok steber kelmorajnske katedrale so postavili Hindenburgov kip.

Tozadevno poročilo pravi: — Na visokem stebru stoji čuvar domovine. Zdi se kot da bi ščitil ves nemški narod.

Narodi se jako razlikujejo po svojih nazorih.

Nemški narod naprimer je postavil na visoki steber kip moža, ki ima na vesti smrt stotisočernih Nemcev.

Ruski narod naprimer je pa take svoje ljudi na visoke stebre obešal.

DUMINI

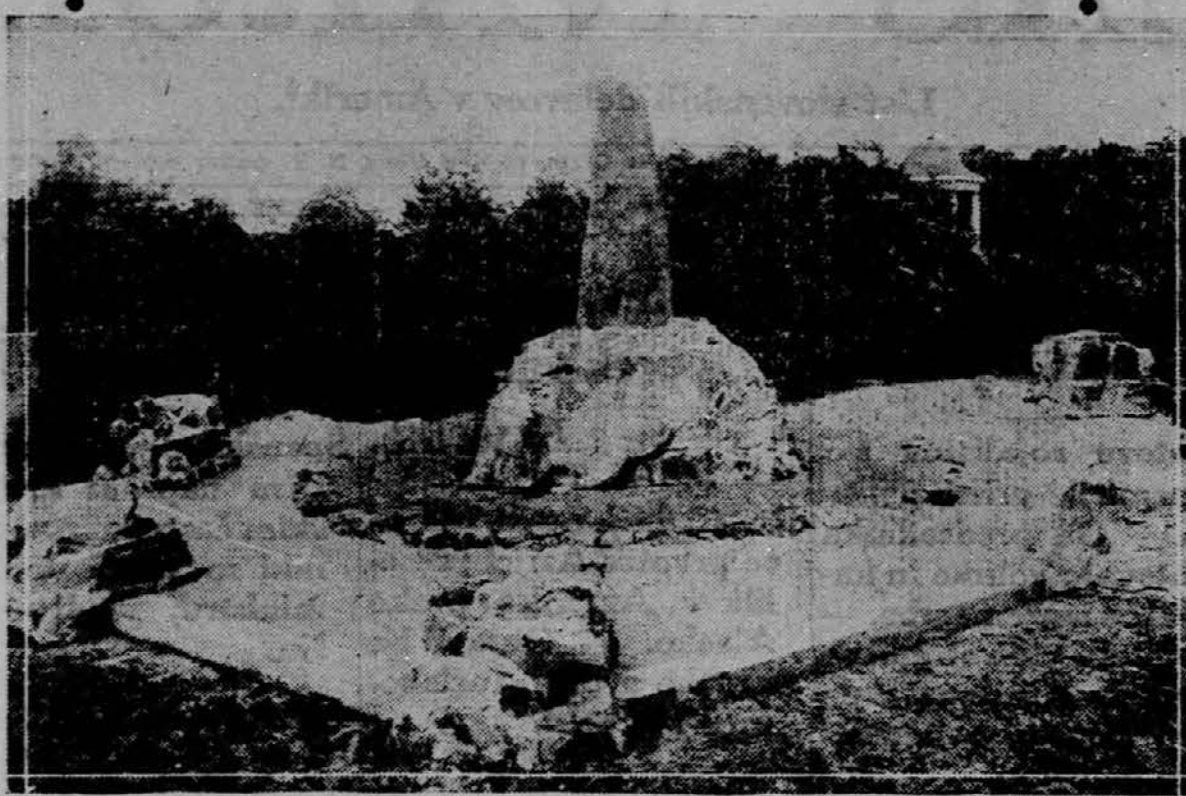
Čitatelji se najbrž še spominjajo tega imena.

Amerigo Dumini je bil pred par leti navdušen fašist. Tako navdušen in tako zanesljiv, da so mu poverili izbranci fašistovske stranke jako važno nalogo. Izbrali so ga, naj z nekaterimi svojimi tovariši odvede in usmrti socialističnega poslanca Matteottija, kateri je bil sklenil pred vsem svetom rezkrinkati fašistovsko gnjilobu.

Matteotti je bil zverinsko umorjen, in proti morilecem se je vršila obravnava.

Obtoženci so bili fašisti. Sodniki so bili fašisti, državni pravdnik je bil fašist in zagovornik je bil fašist. Čitatelji si lahko predstavljajo, koliko besede je imela pravica pri obravnavi.

NA ČAST USTANOVITELJEM NEMŠKE REPUBLIKE

Pred kratkim so odkrili v Berlinu spomenik ustanoviteljem nemške republike: Ebertu, Erzbergeru in Rathenau-u.

Ker morilec ni moglo sodišče za umor direktno nagraditi, jih je obsodilo zastran lepšega na par mesecev oziroma let ječe, toda kot kaže, sedaj že vsi uživajo zlato prostost.

Ze vsaj Dumini je na prostem.

Za podrobnosti umora je vedel tudi laški kapitan Rossi in ker mu je začela zadeva smrdeti, jo je popihljal preko meje ter začel objavljati v Franciji članke proti Mussoliniju. Sicer s tem ni sebe opral, toda Mussolinija je prikazal v precej naturni luči. Če bi koga rad Mussolini v žlici vode utopil, bi kapitana Rossija.

Boječ se, da bi Dumini ne šel za Rossijem, ga je dal Mussolini aretirati, češ, da se je nespodobno izražal o njem.

Za tak pregrešek je pa po novi laški postavi določena smrtna kazen. To je postava, o zaščiti države, in zaenkrat sta v Italiji država in Mussolini enoinisto.

Dumini, kateremu ni dosti manjkalo, da bi dobil nagrado za umor Matteottija, bo šel mogoče po Matteottijevo poti.

Žal, da bi v takem slučaju ne bila Matteottijeva smrt masčevana.

Dopisi.

Elisabeth, N. J.

V Elizabeth, New Jersey, se je začel štrajk v avtomobilski tovarni Hayes Hunt & Durant Co. Družba Hunt je bila izplačala vse svoje delavce 3. septembra 1926, potem je pa zopet vzela nazaj v delo, ampak samo tiste, kateri so dobili od družbe Special delivery pismo. Drugim je bilo rečeno, da jim ni potreba vprašati za delo brez pisma. Vzrok je ta, ker so se delavci začeli strokovno organizirati v American Federation of Labor. Družba jim je želela plače znižati na ta način, da je nove delavce jemala za manjšo plačo, stare izučene delavce pa odslavila, posebno tiste, kateri so bili ovadeni po kompanijskih špijonih, da so pristopili v American Federation of Labor.

Ker glavni vodja ali superintendent družbe Hayes Hunt ni hotel sprejeti delegatov od Local Union No. 13 Upholsterers in Trimmers na konferenco od 16. septembra, so delavci sklenili na glavni seji 24. septembra, da proglase štrajk.

Slovenec in Hrvat svetujem, naj bodo oprezní in da se naj ogibljejo te tovarne, dokler ne bo mir sklenjen. Družba bo gotovo oglaševala za delavce v velikih angleških dnevnikih.

S slovenskim delavskim pozdravom

Andrew K. Sprogar.

Chicago, Ill.

Prosimo za malo prostora v vašem cenjenem listu, ker je najbolj razširjen med Slovenci v Chicagu. Delavske razmere so še dosti dobre. Delo se vedno dobi, plače so male. Kljub temu se zmiraj Slovenci z družinami selijo sem iz malih mest.

Za odrasle dekleta in fante je tukaj dobro, ker lahko delo dobe. Na društvenem polju dobro napredujemo. Pred kratkim smo ustanovile žensko društvo "Zvezda", št. 170 in ga priklopile k Jugoslovanski Katoliški Jednoti.

Ker je društvo še jako mlado,

lavec, tako da je brezmiselno hoditi semkaj za delom.

Dne 19. avgusta je v West Hiawatha Mine ubilo ob enih popoldne rojaka John Kravanja. Ponesrečen je bil član društva Gorskijh junakov št. 30, ZSZ v East Hiawatha. Omenjeno društvo ga je sprejelo dne 22. avgusta na pokopališče v Price, Utah, kjer je bil pokopan po katoliškem obredu. Pokojnik je bil rojen dne 15. marca 1885 v vasi Buea, občina Flič na Gorenjskem. V Zdr. državah zapuščena brata Andreja Kravanja, za katerega pa tukajšnje društvo ne ve, kje se nahaja. Rojaki, katerim je kaj znano o njem, so prošni, da sporoče tozadevno tukajšnjem društvu, odnosno društvenemu tajniku: Mike V. Gerbich, East Hiawatha, Utah.

Pozdrav! John Rovšek.

S pota.

Ko sem se zadnjič mudil v lepem poslopiju v Sheboygan, Wis., sem bil prijetno presenečen. Ob tisti priliki je namreč prosilo petnajst rojakov za drugi državljanski papir, in dobili so ga vsi razen enega. Sodnik jim je čestital ter posebno pohvalil Anton Debeveca, je komaj pet let v Ameriki, pa je točno in jasno odgovarjal na vsa vprašanja. Ko se mu je sodnik čudil, kje se je naučil tako dobro angleški, mu je rojak odvrnil, da v večerni šoli.

Poleg omenjenega Mr. Debeveca so dobili še sledeči državljanske pije:

John Pelko, Jos. Bregar, Peter Gaser, Viktor Klančar, Frank Nagode, Frank Jelovnik, Joe Andrejčev, Joe Česel, Frank Godec, Anton Fertuna in Mrs. Marija Cigale.

Sodnik je bil jako dobre volje ter ni stavil preveč težkih vprašanj.

Mesto Sheboygan precej dobro napreduje. Ko sem pred tridesetimi leti prvič obiskal ta kraj, je bilo tu te nekaj slovenskih družin, dočim je je danes baje nad šest sto. Skoro vsi imajo svoje domove s krasnimi vrtovi. Nekateri imajo v bližini mesta o Michigan-

skem jezeru male kmetije. Krasen dom in dobro obrt ima naprimer rojak Pire. Mesto Sheboygan ima danes nad 40,000 prebivalcev ter se lepo procveta.

Pozdrav!

Matiija Pogorele.

JUGOSLAVIA IREDENTA

General Ronchi odšel.

Izredni fašistovski komisar za vidensko pokrajino general Ronchi je zapustil svoje mesto. Novi komisar je De Lorenzo.

Ronchi je bil odločen pristaš Cavalottijeve protislovenske politike z geslom "Fouri i barbari!"

Brezposelni delavec pod vlakom.

Pri Miramaru se je vlegel na železniški tir mlad človek baš, ko se je bližal brzovlak iz Vidma. Tam popravljajo progo. Vlak je vozil nekoliko bolj počasi. Ko je odšel, sta zagledala dva v bližini poslušajoča orožnika sredi tira nekoga človeka. Odpeljala sta ga na postajo, kjer je povedal, da je Jurij Roava iz Ogrske, da je bil v Gracu in Ljubljani, odkoder je prišel v Trst iskat dela. Ker ga ni našel in je trpel lakoto, je sklenil umreti ali na tiru se je zadnji trenutek premislil in hitro umaknil pred vlakom na srednji globlji prostor.

Zlato so iskali

v neki jami na Porečini v Istri praznovrni ljudi. Med ljudstvom živi prepričanje, da se nahaja tam zlato, katero je bilo skrito pred "božjim bojem" Atilo. Sli so kopat in iskat zlato. Trudili so se dolgo časa, tolkli in razbijali po kamenju in končno so zabili tudi mino. Dva sta šla v jamo, da vidita učinek zapaljene mine. Oba, ki se zoveta Marko Šegon in A. Čuš, je zajel plin. Težko so potem našli truplo Antona Čuša, truplo Šegona pa še niso dobili. Namesto zlata sta dobila reveža smrt. Ljudje pa verjamejo še dalje, da je zlato v oni jami, ali je "zastrigani".

Kole za ograditev bojišč

pripravljajo v Gorici. Mestoma se hoče na bojiščih vzpostaviti pravo vojno lice. Okoli Gorice je poginilo 51,232 mož in 1759 častnikov italijanskih čet ter 40,747 mož in 862 častnikov avstrijskih čet. V Oslavju je padel polkovnik Lipari in je tam pokopan. Njegova žena si je zgradila v bližini na prostoru z imenom "Na panju" malo vilo, kjer biva sama in odkoder obiskuje grob svojega moža.

SAN CARLO

GRAND OPERA CO.

Baynately Fortuna Gallo

CENTURY Theatre Podaljšano

62 St. Central Park še za EN

West TEDEEN

Program za 3. teden, začeni s

nedeljem 27. SEPTEMBRA:

Pondeljek: LA BOHEME

Torek: LIGIA DI LAMMERMOOR

Sreda: N. TROVATORE

Čet. pop. AIDA

Čet. zv. ANDREA CHENIER

Petek: MME. BUTTERFLY

Sob. pop. MARTHA

Sob. zv. CAVALLERIA RUSTICANA

In za RJO PAGLIACCI

SAN CARLO GRAND OPERA

BALLET

Mar. Yurleva & Vechlav Svoboda

vodnja pevica

Sedeži sedaj napredaj pri blagajni.

Tel. Columbus 8800. Cena 50c do 32

in davek

Po 4% obresti
za vloge na

SPECIAL INTEREST ACCOUNT

Naše mesečno obrestovanje je ugodno ne samo ako vložite, temveč tudi ako dvignete. Obresti plačamo za vse pretekle mesece do konca onega pred dvigom. Zato priporočamo vlagati denar pri nas tudi onim, ki ga nameravajo v kratkem zopet dvigniti.

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street : : New York, N. Y.

Peter Zgaga

Včeraj, šele včeraj, sem zavrgel slavnika, ki mi ga je bila spomlad sešla neka neznana prijateljica v Marelovem šopu. Precej mi je odlegel čez poletje. Na jesen je pa začel izpreminjati barve. Včeraj sem ga vrgel v peč. Velik plamen je poglodal od sebe, nato se je čudno skrotovilo, še malo zažarel in se izpremenil v kupček pepela. S tem sem mu dal priliko, da se je v tem čudnem poletju že vsaj enkrat ogrel.

V listih ste gotovo čitali o nekem madžarskem fantu, ki je jedel žeblice svoji ljubici na čast. Ona se sprva ni brigala zanj. Ni mu hotela verjeti, da jo ima res rad. Izbral si je čuden dokaz svoje ljubezni: pogoltnil je pol kile žeblice, kot so pozneje dognali v bolnišnici, ko so mu odprli želodec.

Dekletu je njegova korajža takoj ugajala, da ga bo vzela za moža, kakorhitro bo prišel iz bolnišnice.

Ali niso res čudni dokazi ljubezni? Požiranje žeblice pa nikakor ni višek požrtvovalnosti. V ljubezni mora fant marsikatero besedo požreti, ki je stokrat bolj spicasta in ostra kot evrek. Pa jih kljub temu požira s precejšajim zadovoljstvom.

Iz delavskega sveta naših newyorških rojakov.

Oh jest s'm pa letos na moških. — je pripovedovala stannikarica v Downtonu. — moj mož pa pri ženskih dela. Pa ni ne pri moških, ne pri ženskih nič.

Nekatere Newyorčanske nosijo na kolenih sliko novega šampjona Gene Tunneya.

Newyorško časopisje je objavilo par takih fotografij. In iz njih je razvidno, da kažejo slike bolj zaradi kolen kot pa zastran novega svetovnega šampjona.

Vrhovni načelnik kukluskanske organizacije je javno izjavil, da se v vseh ozirih strinja z zvezno ustavo ter da jo nad vse spoštuje.

Vrhovni načelnik kukluskanske organizacije pa najbrž ne pozna vsebine ameriške ustave.

Ameriška ustava namreč vsakomur jamči svobodo verskega prepričanja ter ne pozna nobene razlike med plemeni in barvo ameriških državljancev.

V nedeljo ponoči je bilo treba v državi New York pomakniti uro za eno uro nazaj.

Sedaj imamo zopet normalni čas.

Edino, kar nam zaenkrat manjka, so normalni časi.

K rojaku je prišel zavarovalniški agent.

In govoril je, kot pač znajo govoriti takile agentje.

Vaš sosed mi je povedal, da ste se prejšnji teden poročili. Torej sedaj, ko imate skrbno ženo, je na vsak način potreba, da se zavarujete.

Rojak mu je pa odvrnil:

— Majhna je in slabotna. Tudi če gre z valjarjem name, se je ne bojim in ne potrebujem nobene zavarovanja.

Zdravniki so dognali, da se po Ameriki širi z veliko naglico blaznost. Vzrok je v prvi vrsti zastrupljenje z alkoholom.

Blaznih je na stotisoče in stotice v tej prostrani republiki.

Vsak je blazen, ki plača petdeset centov za požirek prohibicijskega žganja.

Iz Prage poročajo, da bodo tam postavili spomenik bivšemu predsedniku Zdr. držav, Woodrowu Wilsonu, ki je na mirovni konferenci postavil temelje Čehoslovake.

Pravzaprav ni Wilson postavil teh temeljev. Postavili so jih francoski diplomatje. Postavili so jih Čehoslovaki in Poljski ter jih zrnili med svoja dva največja sovražnika Nemčijo in Rusijo.

Francoski diplomatje so izrabili Wilsonov idealizem v svoje dobičkalovske namene.

Proslava 20-letnice obstoja S. N. Čitalnice v Clevelandu.

Proslava 20-letnice obstoja Slovenske Narodne Čitalnice se je vršila 19. septembra v S. N. Domu v Clevelandu. Završila se je tako, da je lahko vsak navzoč, ki je prišel tja radi zabave, radi govorov ali z čiste prazne radovednosti, ob koncu lahko rekel: "Bil je prav lep večer." Da pa ne mine ta proslava kar tako, da zvedo besede govornikov tudi rojaki, ki niso bili na banketu — naj omenim, da je bilo navzočih blizu 300 rojakov — in da najdejo odmev na ta ali oni način pri rojakih širom Amerike, sem napisal to poročilo o proslavi.

Proslavo, ki se je vršila z banketom, je otvoril predsednik SNČ g. Janko N. Rogelj in izročil takoj vodstvo večera znanemu trgovcu in neomernemu narodnemu delavcu gu. Franku Černetu, ki je bil prvi predsednik SNČ. Ta je odložil ves program na čas po večerji, kajti krutljenje želodec bi preprečilo govore tudi najglasnejših govornikov. Po večerji je predsednik večera začel program. Sam je v kratkih besedah omenil, kolikokrat se je morala Čitalnica seliti, dokler ni končno našla svojega pravega doma v Slovenskem Narodnem Domu. Omenil je, da bi bila pravzaprav naloga SNČ, da bi vodila slovensko mladinsko šolo in da bi se učilo otroke predvsem petja. Nato je izročil besedo predsedniku SNČ g. Jankotu Rogelju, katerega govor podajam tukaj v celoti, ker mi je bil tako izredno.

Govor g. J. N. Rogelja:

Dragi mi brat stoloravnatelj, cenjeni mi delničarji, spoštovani mi gostje:

Slovenska narodna čitalnica j doživela na dan 6. septembra dvajseto leto. Lepa vrsta let je to za enako ustanovo, ki je morala skozi težke preizkušnje in neljube tekoče, ki nastopajo vsled vsakdanjih razmer in prirojenih okoliščin našega naseljeniškega življenja v Ameriki. Namjen tega večera pač ni, da bi vam opisal zgodovino SNČ od njenih skromnih pričetkov pa do današnjih časov. Žal bi mi bilo, ako bi se nocoj razšli, ne da bi poklicali v spomin, da je bila naša SNČ od skromnih pričetkov pa do današnjih časov — tiha in skoro nevidna sila — ki je živel v najhujšem delu našega naroda v Clevelandu, toda vedno in vedno je silila v ospredje in na delo za narodovo naobrazbo, njegovo celokupno blagostanje in spoznavanje samega sebe v krasni slovenski literaturi.

Ob priliki naše dvajsetletnice, katero praznujemo nocoj, hočemo na vsak način proslavljati to plemenito delo ter zamišljati načrte, ako vstrajamo na površju v prihajajoči dobočnosti.

Predno nadaljujem razgovor o vplivu, katerega je imela SNČ na razvoj našega slovenskega naroda v Clevelandu, me veže dolžnost, da v imenu naših ustanovnikov, naših čitalničarjev in sedanjega čitalniškega odbora — vas vse prav prijateljsko in sočutno pozdravljam. Pozdravljam vas, bratje in gostje, s pravim gostoljubnim in narodnim pozdravom. Pozdrav vam vsem, ki čutite, da nam je potreba tesnejših vezi, nam vsem, ki smo enega jezika, ene matere in vsi daleč od rodne zemlje, prepuščeni sami sebi. — Le-

pa vam hvala za vašo požrtvovalnost, prijazen poset in odkrito priznanje.

Pred dvajsetimi leti je imel pač naš narod v Clevelandu že dokaj različnih skupin, toda nobena izmed njih ni mela popolnega namena, da bi odgovarjala namenu in delu naše Čitalnice. Naši ustanovniki, kot člani teh posameznih skupin, so čutili, da je potreba skupine, da bo v svojih načelih odločno poudarjala, da smo Slovenci in kot taki vredni prav toliko, kolikor je vreden vsak drug narod v Ameriki, odnosno v Clevelandu. Videli so tudi, da je v narodu dobra volja, toda nikjer ni bilo prave prilike, da bi se pogovorili o slovenski zavesti, o naši literaturi, o naši narodnosti in o reprezentaciji našega celokupnega naroda. Uverjeni smo bili, da se z ustanovitvijo SNČ more doseči lepe uspehe, ako se prepriča vodilne sile tedanjega časa, da se organizirani in poučeni o naši narodnosti — tudi uspešni med seboj in med drugimi narodi. Beseda je dala nove misli, nove pogoje in načrte — usanovljena je bila Slovenska narodna čitalnica.

Namen in delo naše čitalnice je bil dovolj jasno zapisan v njenem imenu. Ona je bila najprvo slovenska, potem narodna in narodova, kajti v nji se je čitalo in razpravljalo o naši pravi slovenski zavesti. Življenje Čitalnice je postalo pestro, bujno in sočno ob njeni prvih početkih. Privraket v zgodovini slovenskega naroda v Clevelandu se zbira skupina ljudi, katere ni sram in ne strah, da bi odločno povedala, kako je ponosna na svojo narodnost. Bojazni ne poznajo ti ljudje, njih odločnost dobi dobre odmeve. Število članov se veča in veča, ti pa zanašajo med narod idejo o medsebojnem spoznanju in spoštovanju. Slovence spozna Slovence, vezi med njimi postajajo tesnejše in močnejše, pred njimi pa koraka slovenski zanos. Slovenska zavest se širi med ljudi, o katerih niso vedela niti naša društva, posamezniki dobijo spoštovanje do drugega, medsebojna pomoč narašča v tem, da je v vseh ožirih Slovence najprvi, potem še le kdo drugi. Narodna zavest dosega svoj cilj — Slovenci postajajo ponosni in zavedni ter narodno-napredni, kajti SNČ je učila: Kadar je narod toliko naobražen, da ne sovraži več samega sebe, ampak gleda na to, kako si opomore do večjega blagostanja, potem je vreden samega sebe. Narod, ki ne naglašja svojega narodnega zavesta najprvo, tak narod je slabši, tak narod ni vreden samega sebe, tak narod tava v temi, drugi narodi pa uživajo na njegov račun.

Vprašamo se nocoj, če bi imel naš narod v Clevelandu naše narodne domove, da se ni vir narodne zavesti začel razvijati najprvo v naši Slovenski narodni čitalnici, in če bi mi ne bili prepojeni z narodno zavestjo. Menda ne, kajti delo naše Slovenske narodne čitalnice je bilo v tem, da je budila slovensko zavest, izobraževala in združevala narod v močno skupino, gradila nove narodne skupine, nove ustanove ter s svojo zavestjo in zanosom postavila tudi Slovenski narodni dom.

Bratje ustanovniki, vaše delo je rodilo obilen sad. Zato je da-

ANGLEŠKI KRALJ INŠPICIRA TELESNO STRAŽO

Pred kratkim se je mudil angleški kralj v Ballatenu, Škocija, ter je pri tej priliki inšpiciral člane svoje škotske telesne straže. Kralja, ki je v škotski narodni noši, spremlja major Chalmer.

nes čitalnica močna in upoštevana pri narodu, ki se zaveda, da je bilo delo čitalničarjev plemenito, vzvišeno in celokupnemu slovenskemu narodu v bogastvo in srečo. Nocoj smo prepričani, da se izplača biti najprvo Slovence, potem pa takoj to, kar je potrebno, da se pošteno preživimo.

Bratje in gostje, ostanimo zavedni Slovenci, ostanimo narodnjaki in zvesti svojemu narodu. Slovenci je vreden svojega imena in spoštovanja. Bodite prepričani, da v pravi vzajemnosti in celokupnem delu si lahko osvojimo marsikatero zahtevano pot, tako da se osamosvojimo do tiste meje, ki nam je odmerjena ter tudi v zadoščenju.

Slovenska narodna čitalnica je zmagovala in zmaga. Bratje in gostje, bodimo hvaležni in ponosni na to delo ob naši dvajsetletnici, a v bodoče vztrajajmo pri naši vzvišeni in dragoceni zavesti, bodimo Slovenci in Slovence, kajti nič ni na svetu lepšega in častnejšega, kakor osamosvojena zavest, kakršno so si osvojili naši ustanovniki, čuvajji in branitelji prave slovenske zavesti v Clevelandu.

Najprimernejša jim zahvala za to veliko in plemenito delo. Hvala tudi vam.

Po tem govoru, ki je žel veliko odobravanje navzočih, je dobil besedo g. Vatro Grill, odvetnik in urednik Enakopravnosti, ki je po aktivnem skoro pri vseh slovenskih kulturnih društvi v Clevelandu. Govoril je približno sledeče:

"Mnogo vas je danes navzočih, ki ste pomagali ustanavljati SNČ pred dvajsetimi leti. Jaz nisem mogel biti takrat navzoč, kajti bil sem še premlad ter sem prodajal platno po Moravčah. Vendar pa sem bil navzoč ob desetletnici. — Naročili so mi, naj jaz govorim o bodočnosti Čitalnice ter naj bom tako nekak prerok. Gotovo, da je to jako težka naloga. Ne bom se podajal v natančnosti, vendar pa lahko rečem, da je preteklost najboljše jamstvo za bodočnost naše Čitalnice. Pred par meseci pa je bil izvoljen na redni seji čitalnični odbor, katerega naloga je, uvesti v Čitalnico novega življenja s predavanji. Prihodnje mesece se bo v čitalnici obdrževala serija predavanj, ki bodo brez dvoma uspela. Omenim naj, da se je nekaj takega začelo pri Čitalnici pred leti, vendar pa ni bilo takrat na razpolago predavateljev, kakor

jih je pač sedaj. Slovenski živel v Clevelandu je v teku preteklih let tako napredoval, da bomo mogli začeti v čitalnici z rednim predavateljskim programom. Čitalnica sama pa nam je priča, da mi Slovenci v Clevelandu narodnostno živimo. Dokler bo živel Čitalnica, bodo živel res Slovenci v Clevelandu. Zato naprej za Slovensko narodno čitalnico!"

Prihodnja točka na programu je presenetila vse. Nastopil je namreč pevski kvartet, v katerem so Frank Kerže, urednik Časa, Jos. Kalan, Primož Kogoj in Rudolf Perdan. Zapeli so krasno pesem "Planinska roža". Ker je sledil njihovemu petju navdušen aplavz, so zapeli še eno pesem. Zopet burno odobravanje. Upam, da se pevec zavedajo, da bodo nastopili tudi ob drugih prilikah. Gotovo so lahko, da bo dosti poslušalcev, kadar nastopijo v veliki dvorani.

Kot prihodnjega govornika predstavi predsednik znanega nemurnega kulturnega delavca, bivšega urednika in zdravnika dr. F. J. Kerna, ki govori približno takole:

Gospodje in gospe! Kakor ste slišali, sem vas nagovoril z besedami "gospodje in gospe", in ne kakor je običajno, z besedami "bratje" ali "čitalničarji in čitalničarke". To pa sem storil raditega, ker se v prvih pravilih SNČ nahaja točka, ki pravi, da se morajo čitalničarji nazivati med seboj gospodje in gospe. Ta naslov jim ni bil dan iz same časti, ampak pod pogojem, da bodo delali za narod. Zelo me veseli, da se je nocoj sešlo toliko izmed prvotnih gospodov. Tekom zadnjih let se mi je zdelo, da je v slovenskem Clevelandu izginil ves idealizem. Zdelo se mi je, da so vsi sklenili opustiti delo za javnost in se odločili moliti vsak svojega boga. Tako moram konstatirati, kakor je konstatiral profesor Tominešek ob proslavi Stritarjev sedemdesetletnice, da je med nami še mnogo idealizma. Ko se ozrem in vidim zbranih toliko ljudi, moram reči, da je za Slovensko narodno čitalnico več duha in navdušenja kakor ga je bilo ob desetletnici.

Ob tej priliki sem se odločil, da vam povem neko tajnost. Povedal vam bom, kako se je začela Slovenska narodna čitalnica. Bilo je meseca avgusta 1906, ko sem bil pomožni urednik v Clevelandu pri listu Nova Domovina, ki je bil in je še sedaj edini slovenski list, ki je izhajal sedem dni v tednu. Nekega dne sem omenil v uradu tedanjemu prvemu uredniku g. Fajgelju, da bi začeli v Clevelandu čitalnico. Idejo za čitalnico sem pa povzel iz starega kraja, kjer sem videl toliko enakih ustanov. Fajgelj se je takoj zavezal za idejo, kakor tudi tednji drugi ali tretji pomožni urednik Louis Pire. Kmalu nato je bila sklicana ustanovna seja. Mene žal — ni bilo poleg, ker sem se moral podati iz mesta. Toda ko sem se po 18 mesecih vrnil, so se vršile že seje in Slovenska narodna čitalnica je bila začeta. (Sedaj vemo, kdo je oče čitalniške ideje. Da se je nesebični dr. Kern že večkrat izkazal du-

ABRAHAMOVI POTOMCI V AFRIKI

Zanimive reči je videl v Afriki John Boyes, ki je prepotoval 1500 angleških milj od Habeša do anleske kolonije Kenya. Boyes se je odločil za novo pot, po kateri ni hodila še nobena ekspedicijska. S seboj je vzel dva belokozca in več habeških vodnikov. Kupil je 100 konj in mul, ki jih prodajajo v Habešu po 2 šterlinga, dočim stane konj ali mula v Kenji 35 šterlingov. Na zahtevo angleške vlade je vzel na pot tudi mnogo slonove kosti, ki jo je natovoril na 30 velblodov. Potovanje po Afriki je trajalo 9 mesecev. Največja nevarnost je pretila ekspedicijski med Dieadovo in Abbabo. Boyes je jahal spredaj in zagledal naenkrat množico oboroženih divjakov, ki so začeli kričati, naj se ekspedicijska ustavi. Boyes ni razumel njihovega jezika in ker ni vedel, kaj naj divjakom odgovori, je začel ponavljati njihove besede. Divjaki so že namerili nanj puške in bila je nevarnost, da ga ustrelje. V zadnjem hipu so prišli za njim vodniki, ki so se začeli pogovarjati z divjaki. Med pogovorom je Boyes opetovan čul ime Abraham. Vodniki so mu pozneje povedali, da so divjake prepričali, da so vsi člani ekspedicijske Abrahamovi potomci. To je pomagalo. Divjaki so se takoj umaknili.

Blizu jezera Marguerilla je naletela ekspedicijska na 200 domačinov, ki so ji prihajali naproti. Nosili so škrlatne uniforme, okrašene s srebrom in briljanti. Domačini so pred ekspedicijsko razjahali konje in se tujeem spoštljivo priklonili. Potem so jih odvedli na visoko goro in prosil, naj počaka, da pride governor. Boyes so odvedli v governorjevo palačo, kjer mu je prineslo 20 žensk ečlega pečenega vola in mnogo drugih jestvin. Kmalu so privedli za njim tudi ekspedicijsko in začela se je gostija, ki je trajala pozno v noč. Šele zjutraj so tujece predstavili governorju. Po afriških običajih je moral Boyes obleči večerno obleko. Governor je sedel s prekrizanimi nogami na prestolu. Okrog njega je stala častna straža v rdečih in belih uniformah. Vljudno se je opravičil, da je pustil tujece čakati. Nato je odredil, naj se naloži tujeem na mule in velblode vse potrebno za nadaljnjo pot. Prijazno se je poslovil od njih in jim dovolil prehod preko svojega kraljestva.

Ovaduh.

Profesor Giovanni Lorenzoni piše v Resto del Carlino, da je zložil znano popevko "Jaz nisem Taljanka" Mons. Trinko, profesor v videmskem semenišču in znan slovenski pesnik. Resnica je, da je omenjeno pesem zložil že pokojni beneški Slovenec, župnik Podreka, kar pa je dobro znano tudi učencem prof. Lorenzonija. V ovajanju Slovencev se je mož zaletel tudi v prof. Trinko in se bo najbrže še v marsikoga...

Protisovjetski afront na Kitajskem.

Ko je pred dvema leti kitajska republika priznala sovjetsko vlado in stopila nato celo v zelo prijateljske odnose z njo, se je to po svetovnem časopisju komentiralo kot zelo važen dogodek. Pričakovalo se je, da se rusko-kitajsko prijateljstvo poglobi še bolj in da ostane ena poglavitnih osnov nadaljne politike v Aziji. Pričakovalo se je namreč, da se postavi Kina na rusko stran popolnoma in da se bo dala potegniti v tok splošne ruske azijske politike, ki streži za osamosvojitvijo azijskih narodov, kar pomenja povešini hkrati povečanje nasprotna do Anglije. Pričakovalo se je, da se z rusko pomočjo izvede reorganizacija Kitajske, krvaveče in anarhijske brezkonečne notranje vojne.

Lansko poletje so se po vseh kitajskih mestih pričeli delavski in dijaški nemiri, ki so imeli izrazito protiangelski značaj in ki jih je vodila ideja socialne, gospodarske in nacionalne osamosvojitve Kitajske. Pekinska vlada z Fengjušiangom na čelu se je postavila z vso odločnostjo na stran tega nacionalnega gibanja in kmalu so se pričakale konference z zastopniki velesil, ki naj bi ustanovile temelje kitajski carinski in trgovinski samostojnosti in odpravile vse raznovrstne privilegije Evropejcev na kitajskih tleh. Sovjetska Rusija je na vso moč podpirala to gibanje in njen poslanik v Pekingu, Harakhan, ki ga hvalijo kot enega najboljših boljševiških diplomatov, je imel kmalu na Kitajskem izredno velik ugled.

Naposled je kitajska komunistična stranka nastopila aktivno in si z oboroženo silo prisvojila oblast v Kantonu, kjer je bil že pokojni dr. Sunjatsen ustvaril mnoge pogoje za boljševizem z režimom svoje stranke, ki je bila zadnja leta že skoro povsem socialistična. Kantonska komunistična vlada je pričela širiti svojo oblast tudi v sosednje predele. V Pekingu je bil Fengjušiang sicer odločen pristati zavezništva s sovjetsko Rusijo, vendar proti komunizmu samemu.

Potem je prišel odločen preobrat na Kitajskem. Čangtsolin in Vupeifu, nekdanja nasprotnika, armadami udarila na Peking ter sta sklenila zvezo in z združenimi se je morala umakniti proti Kalga zavzela. Nacionalna armada ganu v smeri na Mongolijo, Feng sam je odpotoval v Rusijo, bila je videti, da je konec sovjetom prijazni stranki na Kitajskem. Čangtsolin in Vupeifu sta odločna nasprotnika sovjetske Rusije in še bolj komunizma, osobito prvi, ki je že imel v Mandžuriji konflikte z Rusi.

Zadnji čas se je situacija zopet nekoliko spremenila. Nacionalna armada se je očividno z rusko pomočjo, nekako restavrirala ter pričela z ofenzivo v smeri na Peking. Istočasno pa je kantonska komunistična vlada, zbrala precejšnjo armado in jo poslala proti severu, da udari v bok Vupeifuju in razbremeni na ta način Fengjušiang. Načrt se je posrečil, Vupeifujeve čete so bile ob Jangtsekiangu poražene.

Taka je bila situacija, ko je Čangtsolin pozval Karahkhana, da zapusti Peking. Ta afront zmagovitega generala proti sovjetskemu poslaniku ni nič presejalneje; napovedoval se je že dolgo in je postal samoobsebi umljiv, odkar je notranja vojna na Kitajskem dobila značaj borbe proti komunistični in sovjetski Rusiji prijazni stranki.

Za zid te borbe so danes nedvomno boljše šance Čangtsolina in Vupeifuja. Da bi se Rusija vmešala, ni verjetno, ker bi imelo to brez dvoma za posledico nastop Japonske, ki podpira imenoma dva generala, morda tudi intervencijo Amerike ali Anglije. Pač pa se nudi ugodna prilika za ojačenje sovjetskega vpliva v Mongoliji in kitajskem Turkestanu; ali bo sovjetska vlada dovolj močna, da izrabi priliko?

KONJ OBVISEL NA DREVESU

Neurja, ki so letošnje poletje tako pogosta, niso obiskala samo Evropejce, nego tudi, morda celo v večji meri ostale kontinente sveta. Tako se je zadnjič razlila ogromna množina vode po zapadnih obronkih Nove Zelandije. V par urah so bile vse doline pod vodo. Neurje je zahtevalo več človeških žrtev; nekemu konju pa, ki se je hotel plavaje rešiti iz hladnega elementa, se je posrečilo, da se je zasiliral med vejami izmed vode štrlečega drevesa.

Nevhita je ponehala vode so je le padati, in drevo, na katerem je ždel konj, se je začelo vedno bolj vzpenjati iz vode. Nesrečna žival ni mogla več na tla. Šele čez tri tedne jo je našel gospodar, ki se, uverjen, da konja ne bo več našel živega, iskal njegovo truplo. Našel ga je torej na drevesu in čudo, konj je še živel. Ves ta čas se je prehranjeval z listjem, ki mu je za silo nadomestovalo tečnejšo hrano. Gospodar ga je s pomočjo sosedov spravil z drevesa, toda konj je navzlic skrbni negi čez par ur poginil na posledicah lakote in izčrpanosti.

DOBER TEK

Raziskovalec Afrike Cameran pripoveduje, da so v osrednji Afriki posušene mravljje najbolj zaželjena jed in domačini z njimi tudi trgujejo. Uživajo jih z neko močnato juho.

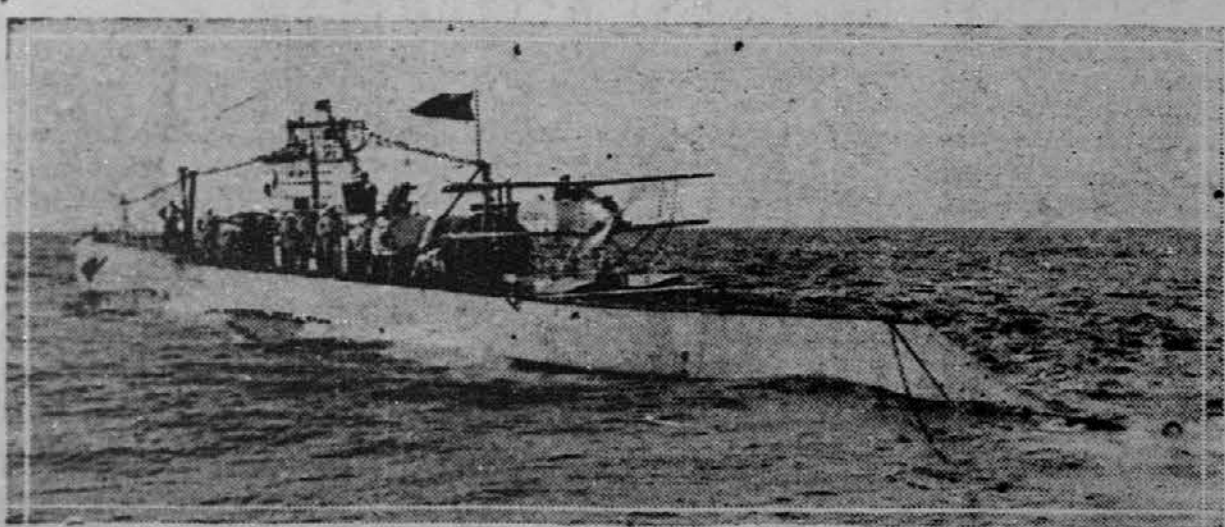
Ob jezeru Nyassa se ob gotovih časih pojavijo žuželke, Kungo imenovane, katere včasih zateme solnce, ker rojijo od vodne gladine pa gori v zrak. Kadar gre človek skozi tak mušičji oblak, si mora zakriti glavo. Domačini pa jih lovijo ter delajo iz njih — potice. Dva prsta debelo pecivo v velikosti kroznika je znotraj črno in ima slični okus kot kavjar. — Kdor ni tej "slasčici" od otroških let privajen, je ne prenese in tudi ne poželi.

PREDSEDNIKOVA DRUŽINA

Na sliki vidite predsednika Coolidge-a, njegovo ženo in njegovega sina, ko so se mudili na počitnicah v Paul Smith, N. Y.

TUDI SUBMARINI BODO IMELI AERO PLANE

Na sliki vidite submarin S-1, ki ima na krovu veliko cev, v kateri je spravljen majhen aeroplan. Ko se divigne submarin na površje, lahko aeroplan v desetih minutah zlože ter ga pripravijo za polet.

(Nadaljevanje na 5. strani.)

NEVAREN TRGOVEC Z

DEKLETI

Humoristična zgodba iz Ischla.

V znanem "cesarskem letovišču" v Ischlu v Avstriji se je tudi odigrala zanimiva zgodba, ki je v krogih tamošnjih gostov zbudila mnogo smeha na račun domače policije.

V Ischlu zahajajo vsako leto dunajski komponisti in pišejo svoja nova dela za prihodnjo sezono. — Tam se navadno porode vse nove dunajske operete. Zato se tam tudi zbirajo založniki in gledališki ravnatelji, da iz prve roke kupijo nove "slagerje". Tudi letos se je zbralo tam lepo število ljudi te baže. Ni manjkalo niti Amerikanec, ki hočejo tudi osvojiti kako novo delo. Med drugimi je prišel v Ischl tudi ravnatelj znanega berlinskega založništva "Dreimaskenverlag", Lud. Friedman, ki se pogaja za nakup najnovejših Leharskih operet "Car-jevič". Nedavno ga je posetil v njegovem hotelu neki pariški knjigotrošec, ki ga je naprosil, naj mu preskrbi od svojega zavoda neko knjigo. Friedman je želji prijatelja takoj ustregel ter brzojavil v Berlin, naj mu pošljejo zahtevano knjigo. Mesto knjige pa se pojavi naslednjega dne v njegovem stanovanju policija ter ga meni nič tebi nič aretirajo. Friedman se je takemu postopanju seveda uprl ter zahteval pojasnila. Policist se sprva sploh ni hotel spuščati v nobeno debato, naposled pa je le namignil Friedmanu naj se nikar ne razburja in mu mirno sledi, na beg pa naj nikar ne misli, kajti prišel je v roke "karfišiu", ki nikdar ne zgreši cilja. Friedmanu res ni preostajalo drugega, kakor da mirno sledi črnogledemu policaju.

Na policiji so ga začeli takoj strogo zasliševati. Friedman sprva res ni vedel, pri čem da je. — Zaman je prosil in rotil, naj mu vsaj pojasnijo, česa ga dolže. Toda policaji so bili prepričani, da imajo v rokah prefriganega zločince in se niso dali "ujeti". Tako po ovinkih so ga končno začeli spraševati, odkod ima dekleta, ki jih skriva v Berlinu in kaj namerava storiti z ono deklico, po katero je včeraj brzojavil. Šele sedaj se je začelo Friedmanu dani, da ga smatrajo za mednarodnega trgovca z dekleti. Izpovedal je, da je s tem poslom v zvezi ta in ta pariški knjigotrošec in naj se njega zapro. Res ni trajalo dolgo in tudi Parižan se je ves začuden znašel na policiji. Sprva je začuden vpraševal, kako se je pregrešil in je napravil še daljši obraz, ko mu je Friedman povedal, da je tudi on v zvezi s trgovino z dekleti, katero dolže njega. Ko je policijski uradnik videl, da se je začel Friedman norčevati, mu je postalo malo tesno, kajti zanimalo se mu je, da je zagrešil velikansko neumnost. Friedman je namreč telegrafiral v Berlin po naročeno knjigo. Sestavil je kratko in za njegove nastavitelje popolnoma razumljivo besedilo: — Pošljite takoj Rdečo Zento. — Na pošti so britežne glave stuhale, da bi znal biti odposiljatelj kak mednarodni trgovec z dekleti in so o tem obvestile policijo. Tudi ta je bila istega mnenja in se je že nadejala, da bo postala slavna, ker je zalotila mednarodno tolpo trgovcev z dekleti. Tem večje je bilo seveda razočaranje, ko sta oba "trgovca z dekleti" končno dopovedala, da gre samo za knjigo z naslovom "Rdeča Zenta". Seveda so oba ta kož izpustili, toda novica se je že med tem bliskovito raznesla po vsem kopalnišču in Ischlu se prisrčno smeje preveliki vnemi domače policije.

Milničniki okoli Komna so imeli pod Trstjem vojaške vaje. V Komnu so izročili 20.000 lir zavarovalnice Ivanu Trobeu, očetu Ivana Trobea iz Velikega Dola, ki se je ponesrečil kot milničnik v Postojni, 20. julija lanskega leta. Ob tej priliki je konzul Roberti zelo pohvalil "Erne srace" iz drugorodne cone, češ, da so to fantje, ki so vedno pripravljani, kamor jih kliče služba.

POUČNE KNJIGE
MOLITVENIKI

MOLITVENIKI:

Duša popolna	1.—
Marija Varhinja:	
v platno vezano	.80
v fino platno	1.00
v usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.70
Rajski glasovi:	
v platno vezano	1.00
v fino platno vezano	1.10
v usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.70

Skrbi za dušo:	
v platno vezano	.80
v usnje vezano	1.65
v fino usnje vezano	1.80

Sveta Ura z debelimi črkami:	
v platno vezano	.90
v fino platno vez.	1.50
v fino usnje vez.	1.60

Nebesa Naš Dom:	
v usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.80

Kviki srca, mala:	
v fino usnje vez.	1.20
Oče naš, slonokost bela	1.20
Oče naš, slonokost rjava	1.20

ANGLEŠKI MOLITVENIKI:
(ZA MLADINO.)

Child's Prayerbook:	
v barvaste platnice vezano	.80
Child's Prayerbook:	
v belo kost vezano	1.10

Key of Heaven:	
v usnje vezano	.70
Key of Heaven:	
v najfinejšo usnje vezano	1.20

(ZA ODRASLE.)

Key of Heaven:	
v fino usnje vezano	1.50
Catholic Pocket Manual:	
v fino usnje vezano	1.30
Ave Maria:	
v fino usnje vezano	1.40

POUČNE KNJIGE:

Abecednik	.30
Prva čitanka	.75
Angelska služba ali nauk kako se naj streže k sv. maši	.10
Angleško-slov. in slov.-angl. slovar	.90
Boj nalezljivim boleznim	.75
Dva sestavljeni plesa: črtovka in beseda spisano in narisano	.35
Domači vrt, trdo vez.	1.—
Domači zdravnik po Knaipu	1.25
Domači živnozdravnik	1.25
Govedoreja	.75
Gospodinjstvo	1.—
Jugoslavija, Melik 1 zvezek	1.50
2. zvezek 1—2 snopič	1.80
Kubična računica, — po meterski meri	.75
Katekizem, vezan	.50
Kratka srbska gramatika	.30
Knjiga o lepem vedenju, Trdo vezano	1.00
Kako se postane ameriški državljani	.15
Knjiga o dostojnem vedenju	.50
Ljubavna in snubilna pisma	.50
Mlekarstvo s črticami za živmorejo	.75
Nemško - angleški tolmač	1.20
Največji spisovnik ljubavnih pisem	.80
Nauk pomagati živini	.60
Najboljša slov. kuharica, 668 str.	5.00
Naše gobe, s slikami. Navodila za spoznavanje užitnih in strupenih gob	1.40
Nasveti za hišo in dom; trdo vezana	1.—
broširano	.75
Nemška slovnica	.60
Nemščina brez učitelja — 1. del	.30
2. del	.30
Pravila za otroke	.65
Psihične vaje na alkoholski podlagi	.75
Praktični računar	.75
Praktični sadjar trd. vez.	3.00
Parni kotel; pouk za rabo pare	1.—
Poljedelstvo, Slovenskim gospodarjem v pouk	.35
Računar v kronski in dinarski valjavi	.75
Ročni slov.-nemški in nemško-slov. slovar	.60
Sadno vino	.30
Srbska računica	.40
Slike iz kralstva, trdo vezana	.90
Slovenska narodna mladina, obsega 452 str.	1.50
Slovensko-nemški in nemško-slovenski slovar	.50
Spolna nevarnost	.25
Spretna kuharica; trdo vezana	1.45
broširano	1.20
Sveto Pismo stare in nove zaveze, lepo trdo vezana	3.00

Umni čebelar	1.—
Umni kmetovalec ali splošni pouk kako obdelovati in izboljšati polje	.30
Voščilna knjižica	.50
Zdravilna zelišča	.40
Zgodovina S. H. S., Melik	
1. zvezek	.45
2. zvezek 1. in 2. snopič	.70

RAZNE POVESTI IN ROMANI:

AŠKERČEVI ZBRANI SPISI:

Akropolis in piramide	.80
Balade in romance trd. vez.	1.25
broš.	.80
Četrti zbornik trd. v.	1.—
Peti zbornik, broš.	.90
Primož Trubar trd. v.	1.—
Amerika in Amerikanci (Trunk)	5.00
Andersonove pripovedke trd. vez.	.75
Agitator (Kersnik) trdo vez.	1.—
Azazel trd. vez.	1.—
Andrej Hofer	.50
Beneška vedeževalka	.35
Belgrajski biser	.35
Beli rojaki, trdo vezano	1.00
Bisernice 2 knjigi	.80
Brez zarje trd. vez.	.90
Brez zarje, broširana	.80
Bele noči (Dostojevski) t. v.	.75
Balkanska Turška vojska	.80
Balkanska vojska s slikami	.25
Božja pot na Šmarno goro	.20
Božja pot na Bledu	.20
Burska vojska	.40
Bilke (Marija Kmetova)	.25

CANKARJEVA DELA:

Grešnik Lenard t. v.	.90
Hlapec Jernej	.50
Podoba iz sanj t. v.	1.—
broširano	.75
Romantične duše trd. vez.	.90
Zbornik trd. v.	1.20
Mimo življenja t. v.	1.—
broširano	.80
Cesar Jožef II.	.30
Cvetke	.25
Cerkniško jezero in okolica, s slikami, trdo vezana	1.40
Ciganova osveta	.35
Čas je zlato	.50
Cvetina Borogradska	.30
Četrti t. v.	.90
Dalmatinske povesti	.35
Dekle Eliza	.60
Dolenec, izbrani spisi	.60
Doli z orožjem	.60
Dve sliki — Njiva, Starka — (Meško)	.60
Dolga roka	.60
Devica Orleanska	.50
Duhovni boj	.50
Dedek je pravil. Marinka in skrateljčki	.40
Elizabeta	.35
Fabijola ali cerkev v Katakombah	.45
Fran Baron Trenk	.35
Filozofska zgodba	.60
Fra Diavolo	.50
Gozdarjev sin	.30
Gozdovnik (2 zvezka)	1.20
Godčevski katekizem	.25
Gruda umira, trd. vez.	1.20
Gusarji	.90
Hadži Murat, trd. vez.	.80
Hči papeža	1.—
Hedvika	.35
Helena (Kmetova)	.40
Humoreske, Groteske in Satire, vez. broširano	.80
Iz dobe punta in bojev	.50
Iz modernega sveta, trd. vez.	1.40
Jutri (Strug) trd. v.	.75

JURČIČEVI SPISI:

Popolna izdaja vseh 10 zvezkov, lepo vezanih	10.00
Sosedov sin, broš.	.40
5. zvezek; Sosedov sin — Sin kmetkega cesarja — Med dvema stoloma trd. v.	1.20
6. zvezek; Dr. Zober — Tugomer tr. broširano	.75
Karmen, trd. vez.	.40
broširano	.45
Kralj sklata reke in črna brata	.45
Križev pot, trdo vezan	1.—
Krvna osveta	.35
Kuhinja pri kraljici g. nočici, francoski roman	.40
Lisjakova hči	.40
Lucifer	1.50
Ludovika Beotija	.35

LEVSTIKOVI ZBRANI SPISI:

1. zv. Pesmi — Ode in elegije — Sonete — Romance, balade in legende — Tolmač.	.70
2. zv. Otročje igre v pesencah — Različne poezije — Zabavljice in pušice — Ježa na Parnas — Ljudski Glas — Kraljedvorski rokopiš — Tolmač.	.70
4. zv. Kritike in znanstvene razprave.	.70
5. zv. Doneski k slovenskemu jezikoslovju	.70
Zbrani spisi, trd. vez.	.90

LJUDSKA KNJIŽNICA:

1. in 2. zvez. Znamenje štirih trdo vezana	1.00
2. zv. Darovana. Zgodovinska povest	.50
3. zv. Jernač Zmagovac. — Med plazovi	.50
4. zv. Malo življenje	.65
5. zv. Zadnja kmečka vojska	.75
7. zv. Prihajač	.60
9. zv. Kako sem se jaz likal, (Brenčelj)	.60
10. zv. Kako sem se jaz likal, (Brenčelj)	.60
11. zv. Kako sem se jaz likal, (Brenčelj)	.60
12. zv. Iz dnevnika malega poredneca, trdo vezano	.60
14. zv. Ljubljanske slike. — (Brenčelj)	.60
15. zv. Juan Miseria. Povest iz španskega življenja	.60
16. zv. Ne v Ameriko. Po resničkih dogodkih	.60

MILČINSKIJEVI SPISI:

Drobiž	.60
Igračka, trd. vez.	1.—
broš.	.80
Mali lord, trdo vezan	.80
Mali ljudje. Vsebuje 9 povesti. Trdo vezano	1.00
Mimo življenja, broširana	.80
Mladih zanikernikov lastni životopi	.75
Mrtvi Gostač	.35
Materina žrtv	.60
Musolino	.40
Mali Klatež	.70
Mesija	.30
Mirko Poštenjakovič	.30
Mož z raztrgano dušo. Drama na morju. (Meško)	1.—
Malenkosti (Ivan Albrecht)	.25
Mladim sreem. Zbirka povesti za slovensko mladino	.25
Notarjev nos, humoreska	.35
Narod ki izmira	.40
Naša vas, I. del, 14 povesti	.90
Naša vas, II. del, 9 pov.	.90
Nova Erotika, trd. vez.	.70
Naša leta, trd. vez.	.80
Naša leta, broširano	.60
Na Indijskih otokih	.60
Na Preriji	.30
Nihilist	.40
Narodne pripovedke za mladino	.40
Na krvavih poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega polka	1.50

NARODNA BIBLIOTEKA:

Kranjska čebelnica	.90
V gorskem zakotju	.35
Za kruhom	.35
Črtice iz življenja na kmetih	.35
Babica	1.—
Berač	.35
Elizabeta, angleška kraljica	.35
Amerika, povsod dobro, doma najbolj	.35
Boj s prirodo, Treskova Urška	.35
Emanuel, lovčev sin	.35
Spisje	.35
Beatni dnevniki	.60
Grška Mytologija	1.00
Z ognjem in mečem	3.00
Nekaj iz ruske zgodovine	.35
Božja kazen	.35
Napoleon I.	.75
Obiski (Cankar). Trdo vezano	1.40
Ob 60 letnici Dr. Janeza E. Kreka	.25
Ogenj tr. v.	1.30
Pesmi v prozi, trd. vez.	.70
Prigodbe čebelnice Maje trd. vez.	1.00
Pabirki iz Roža (Albrecht)	.25
Pariški slatar	.35
Pingvinski otok tr. v.	.90
Pod svobodnim solncem 1. zv.	1.00
Plebanuš Joanes tr. vez.	1.—
Pod krivo jelko. Povest iz časov Rokovnjakov na Kranjskem	.60
Poslednji Mehikanec	.30
Pravljice H. Majar	.30
Povest o sedmih občenih	.70
Povesti, Berač s stopnic pri sv. Roku	.35
Po strani Klobuk, trd. vez.	.90
Posilalec	.25

Praprečaneve zgodbe	.25
Patria, povesti iz irske junake dobe	.30
Predtržani, Prešern in drugi svet.	
niki v gramofonu	.25
Ptice selivke, trd. vez.	.75
Pikova dama (Puškin)	.30
Pred nevihto	.35
Pravljice in pripovedke (Košutnik)	
1. zvezek	.40
2. zvezek	.40
Rablji, trd. vez.	.75
Robinson	.60
Revolucija na Portugalskem	.30
Rinaldo Rinaldini	.50
Slovenski saljivec	.40
Slovenski Robinson, trdo vezan	.70
Suneški invalid	.35
Skozi širno Indijo	.50
Sanjska knjiga Arabeska	1.50
Sanjska knjiga, nova velika	.90
Sanjska knjiga, mala	.60
Spake, humoreske, trd. vez.	.90
Strahote vojne	.60
Sveta noč, zanimiva pripovedke	.30
Strup iz Judeje	.75
Spomin znanega potovalca	1.50
Spomini jugoslov. dobrovoljca — 1914—1918	1.—
Stritarjeva Anthologija trd. vez.	.90
Sisto Sesto, povest iz Abrucev	.30
Svitanje (Govekar), vez.	1.20
Sin medvedjega lovca. Potopisni roman	.80
Sveta Notburga	.35
Sv. Genovefa	.50
Sredozimci, trd. vez.	.60
broš.	.40

SHAKESPEAREVA DELA:

Machbet, trd. vez.	.90
Machbet, broširana	.70
Othello	.70
Sen kresne noči	.70

SPISI KRIŠTOFA ŠMIDA:

1. zv. Poznava Boga	.30
7. zv. Jagnje	.30
8. zv. Pirhi	.30
13. zv. Sveti večer	.30
14. zv. Povodenj	.30
17. zv. Brata	.30

SPOŠNA KNJIŽNICA:

Št. 1. Ivan Albrecht; Ranjena gruda, izvirna povest, 104 str., broš. 0.35	
Št. 2. Rado Murnik; Na Bledu, izvirna povest 181 str., broš.	.50
Št. 3. Ivan Rozman; Testament, ljudska drama v 4 dej., broš. 105 str.	.35
Št. 4. Cvetko Golar; Poletno klase, izbrane pesmi, 184 str., broš.	.50
Št. 5. Fran Milčinski; Gospod Fridolin Zolna in njegova družina, vesolodna črtica I, 72 str., br. 0.25	
Št. 6. Ladislav Novak; Ljubosumnost, veseloigra v enem dejanju, poslovenil Dr. Fr. Bradač, 45 str., broš.	.25
Št. 7. Andersenove pripovedke. Za slovensko mladino priredila Uta, 111 str., broš.	.35
Št. 8. Akt št. 113	.70
Št. 9. Univ. prof. dr. France Weber; Problemi sodobne filozofije, 347 str., broš.	.70
Št. 10. Ivan Albrecht; Andrej Ternovec, reliefna karikaturna iz minulosti, 55 str., broš.	.25
Št. 11. Pavel Golja; Peterkove poslednje sanje, božična povest v 4. slikah, 84 str., broš.	.35
Št. 12. Fran Milčinski; Mogočni prstan, narodna pravljica v 4. dej., 91 str., broš.	.30
Št. 13. V. M. Garšin; Nadežda Nikolajevna, roman, poslovenil U. Zm., 112 str., broš.	.30
Št. 14. Dr. Karl Engliš; Denar, narodno-gospodarski spis, poslovenil dr. Albin Ogris, 236 str., br. 0.25	
Št. 16. Janko Samec; Življenje, pesmi, 112 str., broš.	.45
Št. 17. Prosper Marimes; Verne duše v vicah, povest, prevel Mirko Pretnar, 80 str.	.30
Št. 18. Jareš. Vrchlicky; Oporoka lukovskega grajščaka, veseloigra v enem dejanju, poslovenil dr. Fr. Bradač, 47 str., broš.	.25
Št. 19. Gerhart Hauptmann; Potopljene zvoni, dram. bajka v petih dejanjih, poslovenil Anton Funtek, 124 str., broš.	.50
Št. 20. Jul. Zeyer; Gompafi in Komurasaki, japonski roman, is češčine prevel dr. Fran Bradač, 154 str., broš.	.45
Št. 21. Fridolin Zolna; Dvanajst kratkočasnih zgodbic, II, 73 str., broš.	.25
Št. 23. Sophokles; Antigona, žalna igra, poslov. G. Golar, 60 str., br. 0.24	
Št. 24. E. L. Bulwer; Poslednji dnevi Pompejev, I. del. 355 str., broš.	.80
Št. 25. Poslednji dnevi Pompejev	.80
Št. 26. I. Andrejev; Črne maske, poslov. Josip Vid ar, 82 str. br.	.35

: : IGRE : :
RAZNE POVESTI IN ROMANI

Št. 27. Fran Erjavec: Brezposelnost in problemi skrbstva za brezposelne, 80 str., broš.	.35
Št. 29. Tarzan sin opice	.90
Št. 31. Roka roko	.25
Št. 32. Živeti	.25
Št. 35. Gajalustij Krisp: Vojna = Jugurto, poslov. Ant. Dokler, 123 str., broš.	.50
Št. 36. Ksaver Maško; Listki, 144 str.	.65
Št. 37. Domače živali	.30
Št. 38. Tarzan in svet	.90
Št. 39. La Boheme	1.—
Št. 46. Magola	.40
Št. 47. Misterij duše	1.—
Št. 48. Tarzanove živali	.90
Št. 49. Tarzanov sin	.90
Št. 50. Slika De Graye	1.20
Št. 51. Slov. balade in romance	.80
Št. 52. Sanin	1.50
Št. 54. V metezu	1.—
Št. 55. Namisljeni bolnik	.50
Št. 56. To in onkraj Sofie	.30
Št. 57. Tarzanova mladost	.95
Št. 58. Glad (Hamsun)	.90
Št. 61. Golar: Bratje in sestre	.75
Št. 62. Idijot I. del. (Dostojevski)	.90
Št. 63. Idijot II del (Dostojevski)	.90
Št. 64. Idijot III. del (Dostojevski)	.90
Št. 65. Idijot IV. del (Dostojevski)	.90
Vsi 4 deli skupaj	\$3.25

Postava in značaj.

Navadno sodimo človeka, če ga vidimo prvič, po njegovi zunanosti. Njegova obleka, način hoje, kretnje, govorica, vse to nam da svoj vtis in po skušnjah, ki smo si jo pridobili tekom let, denemo novega znanca v to ali drugo skupino. Lahko spoznamo lenuha, sitneža, zanikreža pa tudi pridnega dostojnega, skrbnega človeka, če po par minutah ali celo sekundah opazovanja. Seveda ni to vedno mogoče in marsikdo ima s svojo zunanostjo popolnoma pokrito svojo notranjost.

K zunanosti spada tudi postava. Kljub temu pa, da so ljudje po postavi tako silno različni, je mogoče ločiti tri glavne skupine ljudi. Eni imajo atletično, drugi šibko tretji pa čokato postavu.

Oglejmo si najprej človeka, ki spada k zadnji skupini. Človek čokate postave je srednje velik, ima precej velik obseg glave, številka njegovega klobuka je precej visoka; ima kratak vrat, močna prsa pa tudi precejšnje trebuh, noge so kratke in močne. Sploh je celo postava nekako zgoščena. Ti ljudje se navadno vselej krepkega zdravja in so polnokrvni. Ta polnokrvnost je navadno v starosti usodna, ker so radi nje podvrženi temu, da jih zadene možganska kap. V duševnem življenju so to izredno marljivi ljudi, vztrajni v delu, zraven pa vedno dobre volje prav kot pravi naš narod "človek po božji volji". Ljudje te vrste so tudi potrpežljivi, z malim zadovoljni in radi vseh teh lastnosti posebno priljubljeni v družbi. V to jim pomore tudi njihova zabavnost. Iz teh se rekrutirajo gostilniški dobrovoljci, pa tudi ljudje, ki so s svojo vztrajnostjo in pridnostjo dosegli v življenju lepe uspehe.

Pravo nasprotje od teh so ljudje šibke postave. Ti so visoki, ozki v plečih, ozki čez prsa — čez pas. Za ljudi take postave trdijo nekateri, da so prav posebno podvrženi jetiki, ker imajo ozek prsni koš ter radi tega slabo zračijo svoja pljuča. Te vrste ljudje umirajo torej v starosti na jetiki. Pa tudi za druge bolezni so občutljivi, največ nervoznih ljudi spada v to skupino. Njihovo duševno življenje je višje kot prej omenjenih. So navadno zelo nadarjeni ljudje, ki nikdar ne mirujejo, ki niso nikdar zadovoljni, ne s samimi seboj, ne z zunanostjo, ki vedno premišljujejo, snujejo nove načrte in iščejo večjih uspehov. Mnogo umetnikov, znanstvenikov je med njimi. V navadnem življenju so to politični govorniki, agitatorji, nezadovoljnejši, v političnih strankah navadno na levem krilu, v organizacijah navadno v opoziciji. Že Shakespeare je v svoji drami "Julij Cezar" očrtal takega človeka Kasija. In Cezar, ki ga po najdenih kipih moramo prištevati k prej omenjeni skupini čokatih ljudi, govori o Kasiju, da je nevaren, ker mnogo misli. V družbi te vrste ljudje niso preveč

priljubljeni, ker so sarkastični, svojevolsjni in malobesedni.

Tretja skupina ljudi so atleti. Pod to besedo si ne smemo predstavljati športnikov, aristov itd., pač pa ljudi močne postave, srednje velike, imajo izmed vseh najširša pleča, močna prsa, obseg čez pas je srednji. Ti so, dobri telovadci, če krenejo na to polje, so zelo dobri atleti v navadnem pomenu besede, vendar jih živi mnogo, ki stojijo daleč od te vrste telesne kulture in se ne zavedajo, da so po svoji postavi kot nalašč v to poklicani. Po svoji duševnosti so nekako sredi med prej opisanimi ljudmi.

Skoro bi bilo preveč omeniti, da imamo seveda prehode iz ene v drugo ali ali tretjo skupino in da je le malo ljudi, ki bi kazali čisto pripadnost k samo eni skupini. Vendar so skoro pri vsakem človeku gotovi znaki posebno izraziti, ki ga dodele tej ali drugi skupini.

Če v celem narodu ali plemenu prevladuje ena skupina, potem da ta celemu narodu iste lastnosti. Tako imamo narode, ki so znani po svoji marljivosti, druge po svojem športnem udejstvovanju, pa tudi narode, ki so znani po svoji nestalnosti in revolucionarnosti, kamor spada večina slovenskih narodov. Da pri vsem tem igra vlogo tudi podnebje, socialne in druge življenjske razmere, je jasno in ni treba tega še posebej povdarjati.

Nastane po vprašanju, kaj je prvotino, ali duševnost in se nji prikroji telesna postava? Saj si je čisto mogoče predstavljati, da človek, ki si ne da miru, ki je vedno na sledi, sedaj za tem pa zopet za drugim vprašanjem, ne posveča telesni zunanosti dovolj pažnje — ostane šibek skozi vse življenje. Človek pa, ki je priden, marljiv, najde navadno dosti za službo, se vda jedi in pijači ter postane tako debelusen — čokati, vsakdanje težave ga pa ne razburjajo. So torej razlogi, ki govorijo za to, da je duševnost prva in se nji prikroji telo, prav tako kot krojač prikroji debelemu ali suhemu človeku obleko.

So pa tudi dejstva, ki govorijo v prilog temu, da je ustroj telesa prvoten in je duševnost taka, da spada vanj. Tu odločati eno ali drugo, ni potrebno, saj za praktično porabo teh vrstic je to vseeno. Te kratke opise ljudi moramo porabiti pri presoji značaja, seveda s primerno rezervo, kar nam pride gotovo dostikrat zelo prav.

V tržiščem okraju

je bilo po italijanskem ljudskem štetju 1291 prebivalstva 53.635, Italijanov 41.978, Slovencev 1624 in sicer v Dohodku 480, v Devinu 516, v Fjumičelu 7, v Tržiču 227, v Ronkih 3480, v Škočanju 1, v Starancu 45.

"Občevalni" jezik je tudi v tem okraju požel mnogo Slovencev.

PONESREČEN POLET

NAJLEPŠA IN NAJBOLJ DOVRŠENA AMERIKANKA

Pri paradi v Atlantic City, katere so se udeležile lepote iz vseh osemindesetih držav Unije, je bila priznana kot najlepša in najbolj dovršena Amerikanka Miss Norma Smallwood iz Tulse, Okla. Stara je 18 let ter je visoka pet čevljev in tehta 120 funtov. Na levi jo vidite kot kraljico ameriških lepotic, na desni pa v kopalni obleki.

Proslava 20-letnice obstoja S. N. Čitalnice v Clevelandu.

Nadaljevanje z 3. strani.

ševnega očeta idej, ki so bile koristne in uspešne, vemo vsi. Da pa jih ne upoštevamo, je največja krivda naša, ker hočemo z vsako idejo tudi grom puhlega demagoštva, predno jo sploh vzamemo v pretres). Kakor že omenjeno, je Čitalnica rodila množico voditeljev, predsednikov in tajnikov društev in drugih. Kakor pa je bilo že to delo važno, pa moram omeniti neredno tisto skrito delo, ki ga Čitalnica vrši. Rojakom delavcem, ki so utrjeni od prozičnega dela in borbe za kruh, nudi v prostih urah hrano za um in sree. To pa lajša življenje. Izreči hočem še priznanje novemu kvartetu, ki nas je nočjo presenetil, in pa priznanje vodstvu Čitalnice in njenemu predsedniku za nočnjino veliko proslavo 20-letnice Slovenske narodne čitalnice.

Za dr. Kernom: je predsednik večera predstavil zbranim gđc. Sutherland, ki je glavna knjižničarka angleške javne knjižnice na 55. cesti in St. Clair Ave. V angleščini je dejala, da jo veseli, da more govoriti pred zbrano družbo; da bi bila zelo vesela, če bi ji navzoči pomagali z nasveti in sugestijami za večjo in boljše zbirko slovenskih knjig v njeni knjižnici, tako da bo knjižnica na 55. cesti in St. Clair Ave., največja slovenska javna knjižnica, kakor je SNČ največja slovenska privatna knjižnica v Ameriki. (Omenim naj, da je slovenska zbirka knjig v angleški knjižnici nad vse pričakovanje dobra, kar se imamo zahvaliti gđc. Sutherland. Dasi je naša knjižnica pravzaprav javna, pa ima v primeri z angleško knjižnico resnično nekaj značaja privatnosti. Temu bi se moralo odpovedati, za kar bi bilo seveda treba denarja).

Pri proslavi pa niso bili navzoči sami Clevelandčani. Iz Pittsburgha sta prihitela g. A. Zbašnik, predsednik Jugoslov. Kat. Jednote, in g. Podvasnik, predsednik Slovenskega Narodnega Doma v Pittsburghu. Predsednik večera g. Frank Černe je navzočim predstavil g. Zbašnika in mu dal besedo. Mr. Zbašnik je govoril odločno in jasno ter takoj zavzel vso pozornost navzočih. Rekel je približno sledeče:

Gospodje, gospe in gospodične! Kadar pridemo mi nečlevelandski Slovenci v Cleveland, se nam zdi, da pridemo v slovensko Meko. Kar mislijo Rusi o Moskvi, kar mislijo Francozi o Parizu, to mislimo mi Slovenci "z dežele" o Clevelandu. Mi ameriški Slovenci, ki živimo izven Clevelanda, smatramo Cleveland za center ameriško-slovenske kulture, in ne Chicago, o čemur bi nas nekateri radi prepričali. Za nas z dežele (četudi z Pittsburgha), je veliko veselje, ko vidimo tukaj v mestu ob taki priliki zbranih čez 300 oseb. Mi "z dežele" smo ponosni na vse slovensko v Clevelandu. Po-

nosni smo tudi na Čitalnico. Čitalnice so potrebne. Ko čitamo, se spoznavamo, in ko spoznamo sami sebe, lahko zahtevamo in pričakujemo, da nas spozna tudi ameriška javnost. Veseli me, da je bilo med ustanovnimi člani Čitalnice tudi šest članov Jugoslovanske Kat. Jednote. Naj še enkrat omenim, da se mi iz Pittsburgha veselim, če se snidem s clevelandskimi rojaki ob taki priliki, četudi vidimo na mizi samo belo vodo. Pohiteli bomo nazaj v Pittsburgh in povedali tamošnjim Slovincem o vaših aktivnostih ter poskusili priti k enakega.

Za tem je zapela dvojica pesmi gđc. Jennie Perdan. Na klavir jo je spremljala gđc. Tessie Kerže, ki se je sedaj prvič pokazala v javnosti. Upamo, da ne zadnjič.

Po lepem petju je predsednik večera g. Černe pozval k besedi g. Ivana Zormanca, prvega slovenskega pesnika v Ameriki. Dasi se g. Zorman že delj časa ni pokazal v javnosti, pa je pokazal z navdušenim govorom, da pridno zasleduje delovanja pri raznih slovenskih društvih in skupinah v naselbinah. Govoril je približno takole:

Ves nočnjini program je bil lep. Dopadle so mi besede govornikov, toda najbolj mi je ugajala pesem "Planinska roža", katero je zapel novi kvartet s krasnim naglasnim. Pesem me je spomnila planin v stari domovini, na planinke, na našega nepozabnega Gregorčiča in na naše glasbenike iz preporodne dobe. O Čitalnici pa naj rečem, da bo njeno dvajsetletno delovanje le začetek za njeno delovanje, ki še pride. Jaz jo smatram za najvažnejšo kulturno činiteljevo za ohranitev slovenskega duha med rojaki. Zdi se mi celo važnejša od šole, in sicer radi tega, ker nam nudi s svojimi književnimi zakladi priliko, da se spoznamo. V bodoče bo treba, da se naši voditelji poglobijo v slovensko književnost, tako da bodo dobro poznali vse, kar je v angleščini najlepšega, tako da bodo mogli prihodnjic, kadar govorijo o ponosu svojega slovenstva, navesti vzrok svojemu ponosu. Mi Slovenci smo sicer majhen narod, vendar pa smo primeroma z velikimi narodi naredili mnogo več. Čitalnica naj bo vir slovenskega duha, Čitalnica naj se razmahne, Čitalnica naj bo učiteljica vsega, kar je za slovensko dušo najdražjega.

Po tem govoru, ki je, kakor vsi drugi govori, žel iskren aplavz, je prej imenovan kvartet zapel še nekaj krasnih pesmi, kakor je predsednik Černe zaključil program in naznanil začetek proste zabave.

Edwin Primoshic.

Obesil se je

v Gorici v ulici Fornace vojni invalid Jakob Leban. Revez je bil brez dela in bolan na živcih.

HEINEJU NA ČAST

Republikanska Nemčija se je oddolžila enemu svojih največjih duhov. V Hamburgu so odkrili spomenik liriku Heinrichu Heineju, ki je moral za časa svojega življenja živeti v Parizu, kjer je tudi pokopan. Šele sedemdeset let po pesnikovi smrti se je spomnila nemška domovina svojega za službenega sina. Spomenik je napravil profesor Lederer, tvorec Bismarckovega spomenika, ki stoji istokot v Hamburgu.

Slavje ob odkritju je bilo prišerno, iskreno in prav nič pompozno. Lep nagovor je imel hamburški župan Petersen, ki je posebno poudaril nevladnost Nemčije do Heineja, ki je živel zanjo, a je moral umreti zaničevan in preziran na tujem, baš, ker ji je želel srečnejšo usodo. Malone 70 let star je moral čakati, da se je izpolnil njegov ideal, in ker se je ta izpolnil, je dolžnost republikanske Nemčije, da se Heineju oddolži vsaj danes, kar se je sedaj uresničilo.

PLES IN ZNANSTVENIKI

V Londonu mia svoj sedež — "Kraljevska družba za napredek znanosti". Ta družba je sklicala te dni kongres svojih članov v Oxfordu, pokroviteljstvo kongresa pa je prevzela staroslavna oxfordška univerza. Sešli so se tam vsakovrstni učenjaki: filozofje, antropologi, inženirji, zdravniki, profesorji itd. In vsi ti odlični služabniki znanosti so se zbrali zgolj z namenom, da razpravljajo o plesu, njegovemu vplivu in njegovemu odnosu do človeške civilizacije. Podrobno se bo bavil kongres z ritualnimi plesi starih religij in ni izključeno, da bo apeliral tudi na cerkvene kroge, da mu s svojim mnenjem priskočijo na pomoč.

V svrhu študija profanih plesov se je kongres že obrnil na profesionalne plesalce, ki bodo imeli priliko v večerni ekslibitaciji pokazati učeni družbi vso lepoto plesne umetnosti.

V Ilirski Bistrici

se je na-tanil zdravnik dr. Igor Franko, absolvent dunajske klinike. Dr. Franko je rodom iz Solkana, sin znanega ranjkega odvetnika dr. Al. Frankota.

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtniki, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujete v listu "Glas Naroda". S tem boste vatreli vsem.

Uprava "Glas Naroda".

Borba za Tanger.

Francija in Španija sta prišli v resen konflikt. Francija zahteva Tanger zase, a Španija tudi. Tanger je postal političen problem.

Maroška vojna je popolnoma strla vse težnje nacionalističnih elementov za osvoboditev Maroka izpod vpliva zapadnoevropskih držav. Na eni strani so se borili Rifanci in rodovi, ki prebivajo v Rifu in Maroku, na drugi strani pa sta si stali v vojnem zavezništvu bogata Francija in Španija. To je bil nacionalni in gospodarski boj, ki so ga bili gospodarski interesi Francije ter Španije z nacionalno - gospodarskimi interesi kolonialnega naroda Rifancev in Marokancev.

Francija in Španija sta nastopili skupno, kajti Rifanci so se dobro upirali. Ali fizična premoč Francozov in Špancev je kljub žilavosti rifskega naroda dala zmago združenima velesilama. Abd-elkrim je podlegel, nacionalna samostojnost Maroka je črtana z dnevnega reda. Moč gospodarskih interesov Španije in Francije je izšla iz boja kot zmagalka.

Situacija med Španijo in Francijo pa se je sedaj izpremenila. — Zmagovalci sta se med seboj skregali radi porazdelitve Maroka. — Španija se nikakor ne zadovoljuje s ponudbami njene rivalinje o posesti, temveč zahteva, da se ji izroči najvažnejša točka v Maroku — pristanišče Tanger z okolico. General Primo de Rivera dokazuje na vse mogoče načine, da je naravnost potrebno, da postane Tanger španski — kajti Španija se mora zavarovati proti vsem nevarnostim, ki prete iz Evrope same, ali iz sosednih afriških držav.

Na trditve Španije pa odgovarja francoska vlada, da je stališče španske vlade napačno, ker zahteva preveč in ker zahteva najvažnejšo točko rifskega ozemlja. Dalje utemeljuje Francija svoje zahteve po Tangerju tudi iz razloga, da je le Francija zmagovalka in nikakor ne Španija, kajti španska vojska je bila mnogokrat poražena od Rifancev in vržena celo iz rifskega ozemlja.

Boj za Tanger se je pričel. Španska vlada vztraja pri svoji zahtevi, francoska vlada tudi neče popustiti. Diplomatični boji med obema državama se ostro nadaljujejo. Vsaka vlada hoče pri drugih državah intervenirati zase. Španija se obrača na Mussolinija, Francija na London.

Iz te politične situacije se zna

izeiniti oster konflikt ali celo nov boj, kajti ekonomski interesi tako Francije kakor Španije igrajo zopet največjo vlogo pri "osvojevanju" Tangerja.

Španski diktator Primo de Rivera je nepopustljiv in skrajni šovinist. Možno je, da se izzove vojna katastrofa, kajti razmere med obema tekmovalkama so izredno napete.

V splošnem ta boj ne pomeni nič dobrega. Ne more se niti reči, da ima Francija pravilno stališče ali pa, da ima Španija pravico do Tangerja. Še več. Trdimo celo lahko, da do Tangerja nima pravice ne Francija ne Španija, temveč edino le rifski narod, ki tam prebiva: ter se bori za svojo nacionalno samostojnost. Tako stališče je zavzeto tudi v statutih Zveze narodov, ki daje vsem narodom sveto pravico do samoodločevanja in osamosvojitve.

Rifanci so v svojem junaškem boju bili boj za nacionalno osamosvojitve in proti inozemskemu izkoriščanju ekonomskega položaja Maroka. Oni so bili prav tak boj za osvoboditev od Francije in Španije, kot smo ga bili Slovenci s habsburško dinastijo.

Parola velikega Wilsona o samoodločbi narodov bi se morala upoštevati pri Francozih in pri Špancih. Kljub temu, da so ekonomski interesi prisilili Španijo in Francijo, da sta se spustili v boj za Maroko, je treba pomisliti, da so tudi gospodarski interesi Rifancev in Marokancev dvignili v prebivalcih tanga za nacionalno in gospodarsko osamosvojitve in osvoboditev izpod gospodarskega in političnega vpliva velesil Španije in Francije.

DOBRO SLUŽBO

dobi Slovenka nad 30 let stara v družini treh oseb v New Yorku. Pišite in povejte kaj ste voljni delati in za kakšno plačo. Naslovite "Služba", c/o Glas Naroda, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

IZRAZIT GODBENI IN DRAMATIČNI USPEH
The
Vagabond King
Zbor sto izvečbanih glasov.
Sedaj ga igrajo vsak večer ob 8:30.
Ob sobotah in sredo ob 2:30 popold.
CASINO THEATRE
Broadway in 39th St.
500 dobrih sedežev po \$1.

SEZNAM KNJIG VODNIKOVE DRUŽBE

ki izidejo oktobra meseca.

1. Velika pratika za leto 1927.
2. Iz skrivnosti prirode — poljudno znanstveni spisi.
3. Juš Kozak: Beli mecesen — povesti.
4. Vladimir Levstik: Klavir pravice — povest iz vojne dobe.

Vsi oni, ki so plačali članarino, jih bodo prejeli po pošti naravnost iz Ljubljane. Natančen čas bomo že pravčasno poročali. Vsakdo, ki se je medtem morda selil, mora skrbeti, da bo knjige dobil na naslovu, ki ga je naznanil takrat, ko je plačal naročnino.

Mi smo posebej naročili par sto iztisov, da lahko ustrezno tudi onim, ki še niso člani te družbe. Velika pratika, kakor vse ostale knjige bodo jako zanimive.

CENA 4 KNJIGAM JE

\$1.50

Pošljite z naročilom natančen naslov in potrebno svoto in poslali vam jih bomo poštnine prosto, dokler zaloga ne poide.

Vsa tozadevna pisma naslovite na:

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

Ruski inženir J. Sikorski (prvi na sliki) je po dolgih naporih završil aeroplan, ki naj bi opravljal zrakovno službo med New Yorkom in Parizom. Vsi poskusni poleti so se izborno obnesli. Ko je pa hotel aeroplan poleteti proti svojemu cilju, se je unel v njem gazolin in sledila je nesreča, pri kateri sta dve osebi izgubili življenje.

AVSTRALEC

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

Za "GLAS NARODA" priredil G. F.

45

(Nadaljevanje.)

Veliko začudenje je bilo opaziti v družbi par dni pozneje, ko se je objavilo zaroko kontese Dagmar z Ralf Jansenom. Gospa Helena je sama glasovala za takojšnje objavljenje zaroke, brez ozira na žalovanje.

Zaroka je dvignila obilo prahu. Večina družbe je bila zadovoljna, da se bo lahko sedaj osebno seznanila z Avstralcem, kajti s svojo zvezo s konteso je stopil v tesne stike z družbo.

Le en človek je bil neprijetno presenečen vspricho te zaroke in ta človek je bil baron Korf.

Radi formalnosti je dobil tudi on zaročno obvestilo mladega para ter zrl nanj s čudnim občutkom, ki je bil pomešan z žalostjo, zavistjo in ljubosumnostjo.

V trenutku, ko je izvedel, da je Dagmar zaročenka nekega drugega, je visoko vzplamtela strast za njo v njegovem sreč.

— Če bi ime jaz njegov denar, bi ne postala nobene druga moja žena kot Dagmar, ker jo ljubim, čeprav sem jo pustil. Tudi je izključeno, da bi mogla ona svojo ljubezen do mene tako hitro iztrgati iz svojega srca. Ponudbo Avstraleca je le sprejela, da bo preskrbljena, — si je mislil.

Še nikdar se mu ni zdelo njegova lastna nevesta tako brez čara kot v teh dneh. Dosedaj je lahko kazal neke vrste zunanje zaljubljenosti, a v hipu, ko je sprejel novico o zaroki Dagmar, je bila uničena tudi ta zunanost.

Dosedaj je bila Dagmar trpeči del razkola med njim in njo, a sedaj je dobil tudi on svoj delež bolečin in prišlo so ure, ko se je izpraševal, če bi ne postal z Dagmar v skromnih razmerah srečnejši kot ja z Lizo v sijaju in izobilici. Ponavadi pa je prišel po dolgem razmisleku vendar do sklepa, da bi se težje odpovedal brezskrbnemu življenju v razkošju kot pa posesti Dagmar.

Gospa Helena je želela, da napravi njena hčerka s svojim zaročnem običajne zaročne obiske.

— Ne bodo me posebno prijetno sprejeli v tvojih krogih, Dagmar, — je menil Ralf.

Kontesa je smehljaje zmajala z glavo.

— To so tvoji stari, bedasti strahovi, Ralf. Videl boš, da te bodo povsod prijazno sprejeli. Tudi v mojih krogih znajo ceniti sposobnega moža. V splošnem pa so sedaj moji in tvoji krogi isti. Kaj ne, v tem ne sme biti nikakih razlik.

— Tudi ne morete izolirati Dagmar, dragi sin. Tudi v bodoče mora v družbi zavzemati stališče, do katerega je upravičena, — se je oglašila gospa Helena.

Dagmar je prišla Ralfa z roko.

— Ne plaši se, Ralf. Radi mene ti ni treba iskati družbe. Sedaj pa si brezpogojno lastnik največjega posestva v okolici in to naklada obveznosti.

Smehljaje se je ozrl k njej navzgor.

— Bo že prav kot hočeš, Dagmar. Moje vprašanje je bilo izrečeno bolj v šali. Jaz nikakor nisem samotarska narava. V bodoče ti bo treba le reči kdaj in komu naj pošljem povabila.

— To bom rada storila. Zaenkrat pa še žalujemo ter živimo lahko tako umaknjeno kot hočemo. Jaz sploh ne maram družb v velikem obsegu kot so jih prirejali moji stariši.

— Dagmar, vidva bosta vendar živela svojemu stanu primerno? — se je oglašila gospa Helena.

Mirno je zmajala Dagmar z glavo.

— Ne, mama, če tega izrečeno ne želi Ralf, tudi jaz nočem. Dosti lepše se mi zdi, če ima človek krog sebe majhen krog enako mislečih ljudi kot pa številna povabila, brez vsake izbire. Mislim, da soglasava v tem, dragi Ralf.

Ralf je prikimal.

Gospa Helena je bila nekoliko ozlovoljena. Veselila se je bajnih slovesnosti, katere je hotela prirediti v imenu in na stroške svojega zeta. Sedaj pa je bil uničen tudi ta lepi sen. Če se hočejo zadovoljiti pri zetu z majhnim krogom in priprosto družbo, potem ne bo mogla ona razkošnejše živeti kot pa njen zet, ker bi napravilo to slab utis.

Gospa Helena ni bila vsled tega prav nič zadovoljna s svojo hčerko. Tem bolj zadovoljen pa je bil Ralf vspricho stališča njegove neveste v tem vprašanju.

Dagmar na ljubo bi seveda privolil v večje družbe, a ker si je sam želel gotovih omejitev, je bil zelo vesel.

Pri zaročnih obiskih se je seznanil Ralf z vsemi ljudmi, ki so ga hoteli izprva omalovaževati kot vsiljivca, ki pa so postali pozneje tako željni njegovega znanstva radi njegove rezerviranosti. Ob tej priliki se je sestal tudi z baronom Korf.

Ko je stopila Dagmar ob strani svojega zaročenca v Volkmanov salon ter zagledala Korfa, ji je zopet bolelo presunila sree. Ob enem pa je tudi čutila, da se je Ralf stresel. Nemirno in plašno ter je ozrla k njemu navzgor in v njenih očeh je ležal proseč izraz.

Tedaj pa se je odpravil ter se je pomirjevalno nasmešnil. Mirno in dvorljivo, čeprav nekako rezervirano, je pozdravil barona prav tako kot ostalo gospodo.

Liza Volkman je kramljala z Dagmar, kot kramlja srečna nevesta z drugo.

— Sedaj vem, moj dragi gospod Jansen, — je rekel bankir, — zakaj ste se toliko brigali za dobrobit lepograjskih dam.

Ralf je odvrnil par brezpomembnih besed na to šalo. Le težko je mogel ohraniti svoj mir, ko je videl, da počivajo oči barona s palečim izrazom na bledem licu Dagmar. Korf ni mogel odvrniti od nje svojih oči. Skušal je obrniti njene oči nase, ker je hotel v njih čitati, če je umrlo v njenem sreč vse, kar je nekoč zanj. V tej uro se mu ni zdelo nobena stvar bolj važna kot to vprašanje. Zdelo se mu je naravnost blazno da je izpustil Dagmar. Bogata nevesta mu je bila sedaj le še nadležna veriga.

Ljubosumnost na Ralfa je polnila njegovo sree, pomešana z zavistjo, ker bi on sam lahko sledil nagnenjem svojega srca. Baron Korf se je vpraševal, če je Ralf Jansen vedel, da ga je Dagmar ljubila.

Njegov pogled je pohitel k Ralfu. Ta je ujel pogled ter ga vrnil s ponosnim, pretečim bliskom v svojih očeh. Ob istem času se je dvignil ter se postavil, kot slučajno, med Korfa in njegovo nevesto, da ni mogel Korf več videti Dagmar. Korf je seveda spoznal namen ter vedel, da je Dagmar obvestila svojega zaročenca o njunih prejšnjih odnošajih.

Če bi se ne bila Dagmar zaročila z drugim, bi jo Korf gotovo kmalu pozabil. Ljubosumnost pa je razplamtela v mogočen ogenj iskro, ki je še vedno tlela pod pepelom.

Ali je znal Ralf Jansen čitati v duši tega moža? Njegove oči so visele trdo in preteče na njegovih potezah. Utripanje divje strasti v pogledih barona ni ušlo pozornim očem Ralfa.

Kmalu je ujela tudi Dagmar enega teh pogledov Korfa. Tedaj pa je trdno stisnila ustnice ter se ponosno vzravnila. Takoj je vstala. Njena roka se je oprijela roke zaročenca.

— Ili morava, Ralf, — je rekla pritajeno.

Stisnil je nežno njeno roko in poslovala sta se.

Tedaj pa se je morala Dagmar posloviti tudi od Korfa prav kot ga je morala pozdraviti. Priklonila pa se je le formalno pred njim.

Se bolj je bil leden pozdrav, katerega je izmenjal Ralf s Korfom.

Ko je zapustil zaročni par hišo, se je ozrl Ralf poln skrbi in nemirno v obraz Dagmar. Zapazil je dobro, da je zelo blede in da skuša zatreti svojo razburjenost. Rekel pa ni nič ter le položil svojo roko nežno na njeno.

Tedaj se je ozrla k njemu navzgor z žalostnim pogledom, a ob enem tudi prisilila smehljaj na svoji ustnici. On je nalahno zmajal z glavo.

— Ne smeš se smehljati, Dagmar, če ti ni tako pri sreč. K noli stvari se siliti, moje ubogo, drago dete.

Vstopila sta v voz.

Nekaj časa pozneje je rekla Dagmar:

— Sedaj bova kmalu gotova. Obiskati morava le še našega ljubega starega doktor Hartlinga. Potem je cela stvar končana. Ali je bilo zelo hudo, ljubli Ralf?

Vzdihnil je olajšano, ker se mu je zdelo zopet mirna.

— Le ta zadnji obisk, katerega imava za seboj, Dagmar, tudi zate ni bil lahak.

Ozrla se je k njemu navzgor.

— Ralf, jaz imam veliko prošnjo.

— Izgovori jo.

(Dolje prihodnjič)

Križ ob poti.

Strme pečine gledajo z roba heregovskih planjav na široko Jadransko morje. Ozko je zemljišče med obrežjem in onimi nepregaznimi gorami, ki so bile dubrovniški vlasti vselej najboljša meja proti turškemu nasilstvu.

Od onega gorovja se spušča nizko, kamenito hrbtišče proti zapadu do morja in loči zaliv Zaton od bogatih klanecv oraške občine.

Preko zmerne višine drži krasna cesta, ki ravno na najvišjem mestu krene proti severu doli v bližnje selo.

Kraj ceste, tukaj obrobline z vedno zelenim grmovjem, stoji križ, izsekane iz peščenca. Deževje mu je izpralo kralje, po razpokal in jamicah se je naselilo rumenilje. Samoten stoji ob poti. Časih sede kamenica-ptica nanj in zleti kričev v dolino, kadar se kdo približa. Ljudje pa, ki pohajajo mimo znamenja, ne vedo, kaj pomeni, dasi je še pred nekoliko leti prihajala vsako jutro neka starka molit preden.

Večerno solnce se je nagnilo do nasprotnega otoka Kolopec, za katerim se blišči daljna morská planota. Med otokom in obrežjem se ponekod odseva večerno solnce v temnomodrem mraku se ziblje senčno valovje.

Blag večerni mir se razprostira nad morjem. Časih se čuje zamolklo šumenje valov, pluskajočih ob brežnih pečinah. V vejevju širokih oljk se ne giblje otrplo listje, v posameznih pinjah šumi lahka sapica. Krilati mrčesi se glase v poletni večer.

Od severnega konca globokega zaliva drži pot med oljčevjem navzgor. Gost bršljan se vzpenja po stebrih posamičnih hrastov, tu pa tam stoji košato rožičev drevo ali temnolisasta lavorika; po vejah prostranih brestov se vije trta.

Visoki zidovi in s kamenjem utrjeni nakopi obkrožajo oljčne vrte in drže zemljo, da je ne izpehlo. Na levi strani se sveti zaliv in daleč se vidi preko ožine med Dažo-otokom in Kolopecjo na plano morje.

Onemogel stavec v raztrgani mornarski obleki koraka po cesti. Noge mu tiče v plesnivih opankih, obleka mu je vse preko zakrpana, da se ji ne vidi prvotna snov. Okoli telesa nosi rdečkast pas, s kakršnim si na jugu ovijajo turban okrog glave. Na glavi ima ogoljeno čepico napoljskih mornarjev; trioglat kos ji je na vrhu utrgan, in skozi razpoko se svetijo snežnobeli lasje, ki tudi v redkih šopkih vise okoli sene.

Počasi dospe do vrha in obstane; solnce je utočilo za bregovi. Stavec se ozre, vzdihne in reče zamolklo:

— Sedaj, ti nesrečni kraj, sedaj sem dospel na ono mesto, kjer

sem pričel svoje mučno življenje. Nisi mi pozdrav milo domovine; lahko bi te preklinjal; toda celo kletev moja je prazna, prazna kakor moj dihi!

Približa se kraju, kjer stoji križ. Sesti hoče, da bi si počil, a zdajci ugleda spomenik, prestraši se in se zgrudi na obližje.

— Križ, znamenje vidim tukaj! — vzkligne žalno. — Ali me spominjaš moje zlobe, spominjaš nesreče? Ali mi oznanjaš milost? — O, ako si mi znamenje oproščenja, kako radosten bi nagnil tu svojo glavo!

Vstaja, ali ne dajo mu oslabele moči. — Oproščenje! Koliko časa sem ga iskal po širnem svetu! Meni ni bilo milosti. Morilec, ubojica, strašna te čaka osveta! Tako mi je vedno govoril notranji glas in mi plašil sree. O, ta osveta! Vse življenje mi je zagrešila! Sedaj miruje potrtemu stariču, in odrešenja znamenje pe pozdravlja na onih tleh, kjer mi je vzklila nekdanj boleš neizrečena gesa ksanja.

Zamolklo ihte govori stavec. — Morski valovi zašume, večerni veter piše z brda v dolino, glasneje cvrlikajo črčki in kobilice po grmovju in vinogradih.

Sedaj se zagiblje telo, ležeče na zemlji. — Samo doteknil bi se tega znamenja milosti, moj Bog! Potem me reši življenja!

Ješe se splazi dalje in prostre roko. — Samo s prstom naj se dotaknem spomenika, znamenja miru!

In iznova si oddahne in se trudi proti križu. — Ne daj da poginem, predno dospe mdo križa. — šepčejo mu ustna; zdajci raztegne roko — mirno mu obleži na rosi travi.

Mrak pokriva morje in breg. Iz dalje se sliši nočna ptica; svetlo se blišči nebo. Strme goline obmejnih gora plamte od rožnatih svetla, in mornar, ki pluje po temnih valovih, se ozira po blišču pečinah in se čudi plantičim vrhovom, za katerimi prihaja v temnomodrem plašču blažena noč.

— Ozrimo se nazaj za štirideset let.

Našli so nekega jutra na istem mestu mladega moža s smrtno rano v prsni.

Vao okolico je spreletel strah; zakaj umorjenec je bil mladi ljubljani kmet Luka Nedo, ki bi bil drugi dan povedel pred oltar lepo Jelo iz Zatona.

Toda še bolj je razburilo ljudstvo to, da Jela ni bilo nikjer. — Iskali so jo doma, pri znaneih in sorodnikih; nikdo je ni videl od zadnjega večera. Roditelji so mislili, da je prenočila pri sorodnikih; ali kdo opiše njih strah, ko čujejo, da se je vrnila z Luko domov. In sedaj je ni!

Iskali so izgubljeno nevesto, a

zaman. Druga večera šele je našel ribič med morskimi pečinami otrplo žensko truplo. Prizvani sosede so jo prinesli v vas; bila je Jela, toda kakšna! Okrvavljene so ji bile roke, raztrgana obleka, in preko čela je imela težko rano. Ali živela je...

Človeške duše ni bilo, da bi si razjasnila ta dogodek.

Zdravnik se je trudil oživiti nesrečno deklico, in med tem so prinesli v Orašču Luko na grobišče. Vsi prebivalci bližnjih sel so bili pri pogrebu.

Prišli so gospodje od sodišča. Dosti so ugibali in povpraševali po zločinstvu; ali dokler Jela ni mogla govoriti, ni jim bilo možno pojasniti groznega uboja; ona sama bi mogla imenovati morilca, in ako umre, tedaj pokrije temota ves dogodek.

Prešli so dolgi tedni, predno je okrevala toliko, da je bilo moči vsaj nekaj poizvedeti od nje. In sčasoma se je pojasnilo vse.

Na zatonskem bregu je stala nekdanj — še danes se vidi nekoliko podrtin — uboga hišica, zgrajena od neobdelanih kamnov in pokrita z morskim trstjem.

Stari Vukotič je živel v nji z ženo in otrokom. Živel je ob ribarstvu, in kadar mu je sreča donesla, ob tem, da je prevažal ljudi, ki so hoteli na grad ali na otoke.

Strašen vihar pogoltno nekega dne ribiča, čoln in njegov plen; uboga vdova ostane sama z dveletnim Vujem. Mati je pohajala na delo. Vujo pa, ker je bil mlad, se je poprijel ribarstva. Seveda so rekali, da se za po vsem, kar mu prihaja pred roke; ali niso mu mogli dokazati ničesar, ker je bil zelo prekanjen in bistre glave.

Ko mu je bilo petnajst let, je šel na trgovsko ladjo, in dobrih osm let niso ničesar čuli o jem.

Hipoma se vrne, dorastel mož temnorjavega lica, in se ustanovi v svoji kočici; mati mu je umrla že pred nekoliko leti. Ribaril je in še rajši dovažal prepovedano blago...

Nedaleč od njegove koče je stal dom mlade Jele, "eviča zatonskega". Nedolžno dekle je zrl veselo v beli svet in bilo prijazno vsem ljudem. Mladenci bližnje okolice so se hrepeneče ozirali po je; kaj čudna, ako je tudi Vujo gledal po Jeli in si jo želel pridobiti! Ali dasi je bila dobra vsemu svetu, vpricho Vuja jo je stresala groza, kakor bi se bala njegovih žarečih oči; toda Vujo je bil vztrajen. Ko se je oblubila Luku, poiskal jo je nekega dne, ko je vedel, da je sama doma. Rotil jo je in zaklinjal, naj pusti Luko, in se uda njemu. — Srečna boš le z mano, — je vzklil naposled.

Ali ko se Jela prestrašena obrne, zapreti ji, da jo siloma loči od onega... in tedaj zbeži iz hiše proti domu. Mnogo tednov ga ni bilo videti v Zatonu...

Jela si vesela oddahne; mislila je, da je ne pride več mučit. Zatorej niti ženini ni povedala ničesar, nego je hrepeneč čakala dne ki ju združi z Luko.

(Konec prihodnjič.)

POSLEDICE VOJNE

Najnovejša statistika smrtnih slučajev, ki so pred kratkim objavili na Dunaju, kaže žalostne številke Glasom te statistike za zemeljske samomor na listi osmo mesto. V preteklem letu je namreč umrlo na Dunaju 3583 ljudi na srčnih boleznih, 3424 na tuberkulozi, 2900 na raku, 2043 na vnetju pljuč in rebrne mreže, 1942 na boleznih krvnega obtoka, kap jih je zadela 1595 na starosti jih je umrlo 1125, a samomorov je bilo 825.

Pri tej statistiki je treba upoštevati naslednje: na raku, ki ga beleži statistika na tretjem mestu, je umrlo največ ljudi v starosti 60 do 70 let, vsled česar bi ga skoraj smeli šteti pod točko 7 (starostna oslabelelost). Istotako so organične srčne bolezni, na katerih je umrlo največ preko 60 let starih ljudi, tipičen pojav starostne oslabelelosti, prav tako ar-

Kretanje parnikov - Shipping News

30. septembra: Martha Washington, Trst: Columbus, Cherbourg, Bremen.
2. oktobra: Paris, Havre; Leviathan, Cherbourg; Olympic, Cherbourg.
6. oktobra: Aquitania, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg; Bremen; Derfflinger, Bremen.
7. oktobra: Bremen, Bremen.
9. oktobra: Majestic, Cherbourg.
13. oktobra: Berengaria, Cherbourg; Suffren, Havre; Republic, Cherbourg, Bremen.
14. oktobra: Stuttgart, Cherbourg, Bremen.
16. oktobra: France, Havre; Homer, Cherbourg.
19. oktobra: Presidente Wilson, Trst.
20. oktobra: Mauretania, Cherbourg; President Harding, Cherbourg, Bremen.
22. oktobra: La Savoie, Havre; Thuringia, Hamburg.
23. oktobra: Paris, Havre; Leviathan, Cherbourg; Olympic, Cherbourg; Berlin, Cherbourg, Bremen.
27. oktobra: Aquitania, Cherbourg; Geo. Washington, Cherbourg, Bremen; Columbus, Cherbourg, Bremen.
29. oktobra: Deutschland, Hamburg.
30. oktobra: Majestic, Cherbourg; De Grasse, Havre; Luetzow, Bremen.

2. novembra: Reliance, Cherbourg, Bremen.
3. novembra: Berengaria, Cherbourg; Rochambeau, Havre; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen.
6. novembra: France, Havre; Homer, Cherbourg; Muenchen, Cherbourg, Bremen.
9. novembra: Derfflinger, Bremen.
10. novembra: Mauretania, Cherbourg; Republic, Cherbourg, Bremen.
12. novembra: Cleveland, Hamburg.
13. novembra: Paris, Havre; Leviathan, Cherbourg; Olympic, Cherbourg, Bremen.
15. novembra: Suffren, Havre.
17. novembra: Aquitania, Cherbourg; Pres. Harding, Cherbourg, Bremen.
19. novembra: Martha Washington, Trst; Westphalia, Hamburg.
20. novembra: Majestic, Cherbourg; Stuttgart, Cherbourg, Bremen.
24. novembra: Berengaria, Cherbourg; La Savoie, Havre; George Washington, Cherbourg, Bremen.
26. novembra: Albert Ballin, Hamburg.
27. novembra: France, Havre; Homer, Cherbourg; Berlin, Cherbourg, Bremen.
1. decembra: Mauretania, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen.

HAJČENEJSJA VOZILJA V JUGOSLAVIJO COSULICH PROGA
DIREKTA SMER POTOVANJA
Kratka železniška vožnja do doma po zmeri ceni. Odputje proti Trstu in Dubrovniku: MARTHA WASHINGTON 30. SEPTEMBRA — 19. NOVEMBRA PRESIDENTE WILSON 19. OKTOBRA — 3. DECEMBRA Vprašajte za cene in proročila v bližnji agenciji.
PHELPS BROS., 2 West St., N. Y.

SAMO 6 DNI PREKO
s ogromnimi parniki na oltje
PARIS 2. okt. — 23. oktobra.
FRANCE 16. okt. — 6. nov.
Havre — Pariski pristanišče.
Kabinje tretjega razreda s umivalniki in tekočo vodo za 2, 4 ali 6 oseb. Francoska kuhinja in plača.
French Line
19 STATE ST., NEW YORK
ali lokalni agentje.

POZOR ROJAKI!
Prosti pouk glede državljanstva in priseljavanja je vsak četrtek in petek med 1. uro popoldne in 10. uro zvečer v ljudski šoli št. 62 Hester & Essex Street, New York City.
Vprašajte za zastopnika Legije za Ameriško Državljanstvo.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je ponosen o potnih listih, prtljaji in drugih stvarih. Vselej naše dolgoletne izkušnje vam mi zanesemo dati najboljša pojasnila in priporočila, vedno le prvotne brzojavke.

Tudi nedržavljanj zamorejo potovati v stari kraj, toda prebrskati si morajo dovoljenje ali permit in Washingtona, bodisi za eno leto ali 6 mesecev in se mora delati prošnjo vsaj en mesec pred odpotovanjem in to naravnost v Washington, D. C. na generalnega naselinskega komisarja.

Glasom odredbe, ki je stopila v veljavo 31. julija, 1926 se nikomur več ne pošlje permit po pošti, ampak ga mora iti iskati vsak posilec osebno, bodisi v najbližnji naselinski urad ali pa ga dobi v New Yorku pred odpotovanjem, kakor kedo v prošnji zaprosi. Kdor potuje ven brez dovoljenja, potuje na svojo lastno odgovornost.

Kako dobiti svojce iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnike ali svojce iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. Is Jugoslavije bo pripuščeni v tem letu 670 priseljencev, toda polovica te kvote je določena za ameriške državljane, ki žele dobiti sem stariše in otroke od 18. do 21. leta in pa za poljedelske delavce.

Ameriški državljani pa zamorejo dobiti sem žene in otroke do 18. leta brez da bi bili šteti v kvoto, potrebno pa je delati prošnjo v Washingtonu.

Predno podvzamete kak korak, pišite nam.

FRANK SAKSER
STATE BANK
22 CORTLANDT ST., NEW YORK

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKEI DNEVNIK V ZDA. DRŽAVAH

Prav vsakdo -
kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —
MALI OGLASI
v "Glas Naroda".